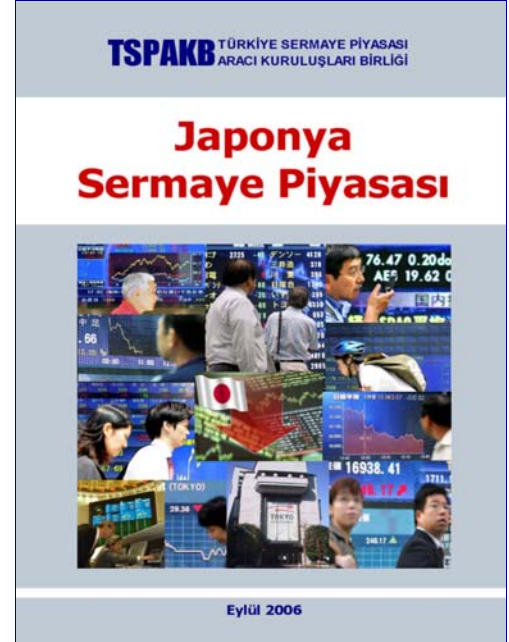

Yeni Raporumuz Yayınlandı

Ülkemizde yeterince tanınmayan, fakat dünyadaki en önemli piyasalardan biri olan **Japonya Sermaye Piyasası** hakkında hazırladığımız ayrıntılı rapor yayınlandı.

1970'li yılların ortalarından itibaren dünya ekonomisi ve siyasetine yön veren Japonya, milli gelir açısından Amerika Birleşik Devletlerinden sonra dünyanın ikinci büyük ekonomik gücü. Japonya, sermaye piyasası alanında da dünyada ön sıralarda yer alıyor. Ülkede altı tane menkul kıymet borsası faaliyet gösteriyor. 2005 yılı verilerine göre Tokyo Borsası piyasa değeri açısından dünyanın ikinci, Osaka Borsası ise beşinci büyük borsası.

(Sayfa 3'te devam etmektedir.)

2006/06 Dönemi Faaliyet Verileri

Bu ayki ilk raporumuzda 100 aracı kurumun 2006/06 dönemi konsolide faaliyet verilerini ele almaktayız.

2006'nın ilk yarısında yabancı yatırımcıların hisse senedi işlem hacmindeki payı %19 olmuştur. DİBS işlemlerinin %64'ünü yatırım fonları gerçekleştirmiştir. VOB'da ise, işlem hacminin tamamına yakınını yurtiçi bireysel yatırımcılar ve kurumlar yaratmıştır. Aracı kurumların Haziran 2006 itibarıyla aç-

tığı toplam kredi bakiyesi ise 349 milyon YTL olmuştur.

TMSF bünyesindeki bir aracı kurumun satışı dolayısıyla aracı kurumların müşterilerine hizmet verdikleri fiziki satış noktası sayısı Haziran 2006 sonunda 4.291'e inmiştir. Satış hariç bırakıldığında ise şube ağındaki artış sürmektedir. Faaliyet verileriyle ilgili analizimizi [sayfa 6'da](#).

2006/06 Dönemi Mali Verileri

Aracı kurumların 2006 yılının ilk yarısına ait mali verilerini konsolide ettik. Aracı kurumların aktif toplamları Haziran 2006 itibarıyla 2,8 milyar YTL olup, bunun %85'i cari varlıklar, %15'i duran varlıklardan oluşmakta. Özsermayeleri ise 1,5 milyar YTL (962 milyon \$).

Sektörün 2005/06 döneminde 409 milyon YTL olan toplam gelirleri %24 artarak 805 milyon

YTL'ye yükselmiştir. Gelir kompozisyonu içerisinde komisyon gelirleri ve alım-satım kârlarının payları artmış, buna bağlı olarak diğer faaliyet gelirlerinin payı azalmıştır.

Aracı kurumların net kârı yılın ilk yarısında 160 milyon YTL (115 milyon \$) olarak gerçekleşmiştir. 2005/06 dönemindeki net kâr ise 112 milyon YTL (83,5 milyon \$) idi. Raporumuz [sayfa 16'da](#).

Değerli **gündem** okurları,

Geçtiğimiz ay piyasalarımızda yaşanan önemli gelişmelerden biri, yabancı yatırımcıların aracı kurum satın alarak piyasamıza katılmalarıydı. Tesadüfen aynı hafta içinde üç aracı kurumun el değiştirdiğinin açıklanması dikkatleri bu noktaya çekti.

Konuya öncelikle "güven" çerçevesinden bakılması gerektiğini düşünüyorum. Ekonomimiz, artık istikrarlı bir seyir izlediğini kanıtladı. İstikrarlı bir ekonomik yapının sonucunda, uluslararası yatırımcıların Türkiye'ye olan güveni arttı. Yabancı yatırımcıların bankalardan sonra, aracı kurum satın almalarını bu güvenin bir göstergesi olarak algılıyoruz. Öte yandan, sabit sermaye yatırımlarının ekonomik istikrarı perçinlediğini de biliyoruz. Çünkü artık yabancılar, olumsuz koşullar baş gösterdiğinde kısa sürede ülkeden çıkabilecek olan "portföy" yatırımı yerine kalıcı "sabit sermaye" yatırımı yapmaktadırlar.

Ekonomik istikrarın yanı sıra, sermaye piyasamızın da kurumsal, teknolojik ve insan kaynakları altyapısı olarak gelişmiş ülkelerle rekabet edebilecek seviyede olduğunu söylememiz gerek. Kısacası, yapısal olarak iyi işleyen bir sermaye piyasamız var. Bu da doğal olarak yabancı yatırımcıların sabit sermaye yatırım kararlarını olumlu etkilemekte.

Piyasamızın hızlı büyüme potansiyelinin, yabancı yatırım kararlarında bir diğer önemli etken olduğunu düşünüyoruz. Sermaye piyasamızda yatırımcı tabanının yeterince yaygın olmaması ve ürün çeşitliliğinin kısıtlılığı aynı zamanda bir fırsat olarak değerlendirilmektedir. Bu tür göstergeler, geliştirilecek yeni yatırım ürünleriyle, sunulacak yeni hizmetlerle piyasamızı

za kolaylıkla yeni yatırımcıların kazandırılabilmesine işaret etmektedir.

Yabancı yatırımcıların finans sektörüne ve aracı kurumlarımıza olan ilgilerindeki bu artışın piyasamızın gelişimini hızlandırmasını bekliyoruz. Yeni kurumlarımız, ürün çeşitliliğinin artmasına, yatırımcı tabanının genişlemesine ve piyasamızın daha güvenli işlemesine katkıda bulunacaklardır.

Bu ortamda, aracı kurumlarımız arasındaki rekabetin artmasını, fakat bu rekabetin verimsiz bir fiyat rekabeti şeklinde olmaktan ziyade, katma değerli hizmet ve ürünlerin sunumu noktasında yoğunlaşmasını bekliyoruz. Kurumlarımızın çabası, her zaman olduğu gibi, yatırımcılarımıza biraz daha kaliteli hizmet ve ürünlerin sunulması yönünde olacaktır.

Yatırımcıların yanı sıra, sektör çalışanlarının elde edebilecekleri kazanımlar da bulunmaktadır. Öncelikle, sektörümüze yeni kurumların katılmasıyla sektörde çalışan sayısının artmasını beklemekteyiz. Ardından, yeni ürünlerin, yeni hizmetlerin geliştirilmesi aşamasında sektör çalışanlarının eğitimine, bilgi birikimine önemli katkılarda bulunulacağını düşünüyoruz.

Yabancı yatırımcıların finans sektörüne girişleri konusunda Avrupa Birliği düzenlemelerine de kısaca değinmek istiyorum. Avrupa Birliği'nin konu ile ilgili düzenlemeleri çok açıktır. Sermayenin dolaşımı ve hizmet sunumu serbestisi üzerinde hiçbir engel olmamalıdır. Gelişmeler göstermektedir ki, Türkiye bu ilkelere uymakta, yabancı sermayenin finans sektörüne girişini engellememektedir. Benzer şekilde, yerli aracı kurumlarımızın da yurt dışında büyüdüklerini görmeyi ümit ediyoruz.

Yabancıların yoğun ilgi gösterdiği aracı kurumlarımızın 2006 yılı ilk 6 aylık verileri, sektörün büyümeye devam ettiğini göstermekte. Haziran ayındaki dalgalanmanın etkisine rağmen, sektörün kârlılığı, bir ölçüde yavaşlansa da, artmaya devam etti. **gündem**'in ilerleyen sayfalarında konuyla ilgili ayrıntılı raporlarımızı bulacaksınız.

Saygılarımla,

T. Metin AYIŞIK
BAŞKAN

Yeni Raporumuz Yayınlandı

(Sayfa 1'den devam etmektedir.)

Raporda, Japonya sermaye piyasası, tarihi, yapısı ve uluslararası karşılaştırmalarla ele alınıyor. Detaylı olarak incelenen Tokyo Borsasının ardından ülkedeki diğer borsalara da değiniliyor. Ayrıca sermaye piyasası kurumları, işleyişi ve yatırımcıları hakkında bilgi veriliyor.

Raporda yer alan veriler, Japonya sermaye piyasasını hem ülkemiz hem de önde gelen diğer ülke piyasalarıyla karşılaştırma olanağı sunuyor. Ayrıca, ülkemizde aynı amaçla kurulan Gelişen İşletmeler Piyasaları A.Ş. için de örnek olabileceği düşünülen Jasdaq'a yer veriliyor. Rapora internet sitemizden de (www.tspakb.org.tr) ulaşabilirsiniz.

Sermaye Piyasasında Ödünç İşlemleri Kitabı Yayınlandı

Birliğimiz, Takasbank'la birlikte 23 Mayıs 2006 tarihinde bir panel düzenledi. Panelde, Türkiye'de organize bir ödünç piyasasının yerleşmemiş olmasının; nedenleri, sonuçları ve çözüm önerileri ele alındı. "Sermaye Piyasasında Ödünç İşlemleri, Avantajları ve Takasbank Ödünç Pay Senedi Piyasası'nın Geliştirilmesi" adıyla düzenlenen panel, Birlik merkezimizde yapıldı. Ödünç işlemleri, konunun uzmanları tarafından ayrıntılarıyla ele alındı.

Panelde dile getirilen görüş ve öneriler, Ekim ayında "Sermaye Piyasasında Ödünç İşlemleri" adıyla

Panelde dile getirilen görüş ve öneriler, Ekim ayında "Sermaye Piyasasında Ödünç İşlemleri" adıyla

la kitaplaştırıldı. Böylece kalıcı hale getirilen panelin, sermaye piyasalarında önemli bir unsur olan menkul kıymet ödünç işlemleriyle ilgili hem bir kaynak oluşturacağına hem de ödünç işlemlerinin gelişmesine katkı sağlayacağına inanıyoruz.

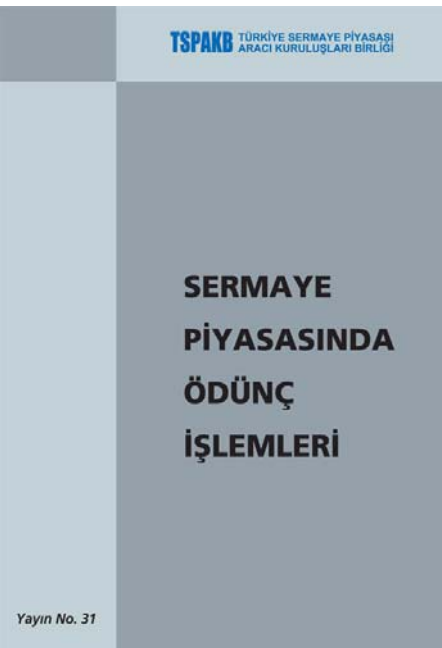
Belge ve Kayıt Düzeni Tebliğinde Değişiklik Talebimiz

Müşteri emirlerinin alınması ve izlenmesine yönelik olarak, aracı kurumların belge kayıt sisteminde, 1 Ocak 2007 tarihi itibarıyla başlayacak uygulamaya ilişkin Birliğimiz görüş ve önerileri Sermaye Piyasası Kuruluna iletildi.

Bilindiği üzere, 1 Ocak 2007 itibarıyla tüm müşteri emirlerinde "Aracılık Faaliyetinde Belge ve Kayıt Düzeni" Tebliğinin 9'uncu maddesi uygulanacaktır. Uygulamaya göre, aracı kuruluşlar merkez ve merkez dışı örgütlerinde aldıkları yazılı veya sözlü tüm müşteri emirlerini, bilgisayar ortamında düzenlenmiş olan "Müşteri Emri Formu"na müteselsil sıra numarası izleyecek şekilde kaydedecekler. Bu formlar esas alınarak seans öncesinde alınan tüm müşteri emirleri, aracı kurum merkezinde bilgisayar ortamında düzenlenen "Seans Takip Formu"na zaman önceliğine göre otomatik olarak kaydedilir.

Borsada seans sürerken alınan emirler de aynı şekilde "Seans Takip Formu"na seans esnasında aktarılır. Zaman önceliği esasına uyulmasını teminen, tüm emirleri alınış zamanına göre sıralayabilecek bir sistem için gerekli altyapının oluşturulması zorunludur. Bu şekilde kaydedilen müşteri emirleri, yerine getirilmek üzere borsaya iletilir.

Sermaye Piyasası Kuruluna yaptığımız başvurumuzda; bu düzenlemenin, çok hızlı işleyen ve saniyelerin önemli olduğu bir sistemde müşteri zararına yol açabileceği, aracı kurumlar ile müşterileri arasında uyumsuzluklara neden olabileceği belirtildi. Ayrıca, emirlerde zaman önceliği kuralının, emrin alındığı kaynağa göre belirlenmesinin ve seans takip formunun emrin kabul edildiği merkez, merkez dışı örgüt, elektronik ortam bazında ayrı tutulmaya devam edilmesinin faydalı olacağı yönündeki önerimiz de Kurula iletildi.

Portföy Yöneticiliği Faaliyetine İlişkin Görüşlerimiz

Portföy Yöneticiliği Faaliyetine ve Bu Faaliyette Bulunacak Kurumlara İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı hakkında görüş ve önerilerimiz Sermaye Piyasası Kuruluna iletildi.

Söz konusu taslak ile, portföy yönetim şirketlerinin yatırım fonu katılma belgeleri ile emeklilik yatırım fonu paylarının alım satımına aracılık yapabilmesine imkân sağlanmaktadır. Ancak, Sermaye Piyasası Kanununda, sermaye piyasası araçlarına aracılık faaliyeti münhasıran aracı kuruluşlara tanındığından, yasal değişiklik yapılmaksızın bu tür bir uygulamaya gidilmesinin bazı sakıncalar doğurabileceği Kurula iletilmiştir.

Yatırım Fonlarına İlişkin Tebliğde Değişiklik Çalışmaları

Yurt dışında "fund of funds" olarak tanımlanan ve portföylerini ağırlıklı olarak diğer fonların katılma paylarından oluşturan fonların kurulmasına imkân sağlamak amacıyla Sermaye Piyasası Kurulu tarafından hazırlanan "Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı"na ilişkin görüş ve önerilerimiz Sermaye Piyasası Kuruluna iletildi.

Lisanslama Sınavlarına Hazırlık Eğitimleri

Lisanslama sınavları 23-24 Eylül 2006 tarihlerinde İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Antalya il merkezlerinde yapılmıştır. Sınav sonuçlarının 6 Ekim 2006 tarihinde spk.anadolu.edu.tr internet adresinden açıklanması beklenmektedir.

Ağustos-Eylül 2006 döneminde lisanslama sınavlarına yönelik olarak düzenlenen eğitimler ve katılımcı bilgileri tabloda yer almaktadır.

Ağustos-Eylül 2006 Lisanslama Eğitim İstatistikleri

Hazırlık Eğitimi	Düzenlenen Eğitim	Katılımcı Sayısı
Temel Düzey	4	80
İleri Düzey	6	186
Temel ve İleri Düzey Karma (Kuruma Özel)	11	118
Türev Araçlar	2	39
TOPLAM	23	423

Lisans Yenileme Eğitimleri

Temel ve İleri Düzey lisans yenileme eğitimleri 29 Eylül 2006 tarihinde düzenlenmiştir. Yeni dönem eğitim tarihleri, en kısa sürede internet sitemizde duyurulacaktır.

Bugüne dek yenileme eğitimlerine katılanlar ve eğitimcilerimizin görüşleri doğrultusunda; Temel Düzey, İleri Düzey ve Türev Araçlar yenileme eğitimlerinin içerikleri revize edildi. Aşağıdaki tablolarda yeni programlar yer almaktadır.

Lisans yenileme eğitim başvuruları, Birliğin

Temel Düzey Lisans Yenileme Eğitimi

Saat	Ders
2 ½ saat	Sermaye Piyasası Mevzuatı Güncel Bilgiler ve Son Gelişmeler
1 ½ saat	İlgili Vergi Mevzuatı Güncel Bilgiler ve Son Gelişmeler
1 saat	İMKB Mevzuatı Güncel Bilgiler ve Son Gelişmeler
1 ½ saat	Genel Ekonomi ve Mali Piyasalardaki Son Gelişmeler

İleri Düzey Lisans Yenileme Eğitimi

Saat	Ders
1 saat	Muhasebe ve Denetim Güncel Bilgiler ve Son Gelişmeler
1 ½ saat	Sermaye Piyasası Mevzuatı Güncel Bilgiler ve Son Gelişmeler
1 ½ saat	İlgili Vergi Mevzuatı Güncel Bilgiler ve Son Gelişmeler
1 saat	İMKB Mevzuatı Güncel Bilgiler ve Son Gelişmeler
1 ½ saat	Genel Ekonomi ve Mali Piyasalardaki Son Gelişmeler

Türev Araçlar Lisans Yenileme Eğitimi

Saat	Ders
2 ½ saat	Türev Araçlar Mevzuatı Güncel Bilgiler ve Son Gelişmeler
1 saat	Vadeli İşlemler Takas İşlemlerindeki Son Gelişmeler
1 saat	Uluslararası Türev Piyasalarında Eğilimler ve Son Gelişmeler
1 ½ saat	Ulusal - Uluslararası Mali Piyasalar ve Genel Ekonomideki Son Gelişmeler

internet sitesinde (www.tspakb.org.tr) bulunan Sicil Tutma Sistemi üzerinde gerçekleştirilmektedir. Başvurularla ilgili açıklamalara ise, yine internet sitemizde Lisanslama/Sicil Tutma ve Eğitim/Tanıtım bölümlerinde yer alan [Sıkça Sorulan Sorular](#) ve [Lisans Yenileme Eğitimlerine Başvuruda Yapılacak İşlemler](#) linklerinden ulaşılabilmektedir.

Geçiş Süresi Eylül 2007'ye Kadar Uzatıldı

2006 yılının Eylül dönemi sınav sonuçlarının açıklandığı tarihte sona erecek olan geçiş süreci, Sermaye Piyasası Kurulunun 8 Eylül 2006 tarihli toplantısında aldığı kararla 2007 yılı Eylül ayı sınav sonuçlarının açıklandığı tarihe kadar uzatılmıştır. Konuya ilişkin hazırlanan Tebliğ, 15 Eylül 2006 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bilindiği gibi geçiş süresi, Eylül 2002-Mayıs 2004 dönemlerinde Sermaye Piyasası Kurulu tarafından düzenlenen lisanslama sınavlarından en az birine, bir sermaye piya-

sası kurumunda çalışırken katılan, ancak başarılı olamayan adayların (yürütmekte oldukları görevin gerektirdiği) lisans belgesine sahip olmaksızın çalışabilecekleri süredir.

Buna göre söz konusu dönemlerde, bir sermaye piyasası kurumunda çalışırken SPK lisanslama sınavlarından en az birine katılan, ancak başarılı olamayan adaylar, 2007 Eylül ayında düzenlenecek sınavlarla sona erecek geçiş süresinden yararlanabileceklerdir.

VOB Eğitimleri

Ekim ayında düzenlenecek olan VOB Eğitimleri, üyelerimize duyurulmuştur. 7-12 Ekim 2006 tarihleri arasında VOB-Üye Temsilcisi; 13 Ekim 2006 tarihinde ise VOB-Uygulama eğitimi düzenlenecektir. Başvuru için gerekli bilgilere www.tspakb.org.tr adresinde bulunan Eğitim ve Tanıtım Faaliyetleri bölümünden ulaşılabilmektedir.

Lisans Başvurularında Son Durum

Birliğimiz Sicil Tutma Sisteminde kayıtlı kişi sayısı 20.253'e, toplam lisans sayısı ise 18.411'e ulaşmıştır. Lisanslama faaliyetleri kapsamında Birliğimize, bugüne kadar toplam 8.325 adet lisans belgesi başvurusu yapılmış olup, bu başvuruların 7.277 adeti sonuçlandırılmıştır.

28 Eylül 2006 tarihi itibarıyla, sistemde kaydı bulunan 20.253 kişiden 6.783'ünün herhangi bir ser-

Lisans Başvuruları

Lisans Türü	Başvurulan Lisans Sayısı	Onaylanan Lisans Sayısı	Sonuçlanan Başvuru Oranı (%)
SPF Temel Düzey	4,964	4,394	89
SPF İleri Düzey	2,213	1,884	85
Türev Araçlar	420	369	88
Değerleme Uzmanlığı	374	334	89
SPF Takas ve Operasyon	253	231	91
Kredi Derecelendirme Uzmanlığı	50	32	64
Kurumsal Yönetim Derecelendirme Uzmanlığı	51	33	64
Toplam	8,325	7,277	87

maye piyasası kurumu altında iş bilgisi yer almaktadır. Bu kişilerden 5.551'i lisans belgesi almaya hak kazanmıştır.

Bilgi Güvenliği Semineri Yapıldı

Sermaye Piyasası Kurulu Bilgi İşlem, İstatistik ve Enformasyon Dairesi'nin katkısıyla, 22 Eylül 2006 tarihinde üyelerimize yönelik "Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi ve Bilgi Teknolojileri Denetimi" konulu bir seminer düzenlenmiştir.

Seminerde Bilgi Güvenliği Yönetim Sisteminin (BGYS) hedefleri, ihtiyaçları, süreçleri ve standartları; kurum gereksinimlerini saptama yöntemleri ve güvenlik riskleri analizinin nasıl yapılacağı hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca bilişim suçları, ilgili kanun maddeleri, elektronik imza ve emir iletimi konuları üzerinde durulmuştur.

Mali Suçlar Semineri Düzenliyoruz

Ekim ayı içinde üyelerimize yönelik "Mali Suçlarla Mücadelede Aracı Kurumların Etkinliğinin Artırılması" semineri düzenlenecektir. Mali Suçlar Araştırma Kurulu (MASAK) ve Sermaye Piyasası Kurulunun desteğiyle gerçekleştirilecek seminere ilişkin bilgiler kısa süre içinde duyurulacaktır.

Aracı Kurumların 2006/06 Dönemi Faaliyet Verileri

Ekin Fıkrıkoca
Araştırma ve İstatistik

Raporumuzda 100 aracı kurumun 2006/06 dönemi konsolide faaliyet verilerini ele almaktayız. 2005 yılının aynı döneminde 102 aracı kurumun faaliyet verileri konsolide edilmişti. Verilerin detayları www.tspakb.org.tr adresli sitede "Veri Bankası" bölümünde bulunmaktadır.

Hisse Senetleri Piyasası Faaliyetleri

İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında, 2005 yılının ikinci yarısında başlayan çıkış trendi 2006 yılının ilk iki ayında da devam etmiştir. İMKB-100 endeksi Şubat sonunda 47.000 seviyelerine yükseldikten sonra, yurtiçinde siyasi gerilimler ve uluslararası likiditeyle ilgili endişelerle Haziran sonuna 35.000 civarına inmiştir. Böylece, yılın ilk yarısında İMKB-100 endeksi %11 gerilemiştir.

Aracı Kurumların Hisse Senedi İşlem Hacmi			
	2005/06	2006/06	Değişim
Milyon YTL	240,810	380,894	58.2%
Milyon \$	180,572	275,829	52.8%
Kaynak: İMKB			

Aracı kurumların toplam hisse senedi işlem hacmi 2006'nın ilk yarısında 381 milyar YTL seviyesine yükselmiştir. Bu rakam, 2005'in aynı dönemine göre %58 oranında artışı ifade etmektedir.

Aracı kurumların işlem hacminin müşteri bazındaki hareketleri incelendiğinde, 2006 yılının ilk yarısında yerli yatırımcıların işlem hacimlerinin önceki yıla kıyasla %56, yabancı yatırımcıların işlem hacminin ise %63 oranında arttığı gözlenmektedir. Böylece, 2005 yılının ilk yarısında %18 olan yabancı yatırımcıların işlem hacmindeki payı, 2006'nın aynı döneminde %19 seviyesine çıkmıştır.

Departman bazında işlem hacmi dağılımı incelendiğinde, müşteri bazındaki dağılıma paralel şekilde yurtdışı müşterilerin payının hafif arttığı gözlenmektedir. Müşteri bazında dağılımda verilen yurtdışı yatırımcı payı (%18,9) ile departman bazında dağılımda yurtdışı pazarlama departmanının payı (%18,7) birbirine eşit değildir. Bu durum banka

Müşteri Bazında Hisse Senedi İşlem Hacmi		
	2005/06	2006/06
Yurtdışı Yatırımcı	81.8%	81.1%
Bireysel	67.1%	66.4%
Kurumlar	11.4%	10.4%
Kurumsal Yatırımcılar	3.3%	4.3%
Yurtdışı Yatırımcı	18.2%	18.9%
Bireysel	0.2%	0.2%
Kurumlar	7.7%	9.0%
Kurumsal Yatırımcılar	10.3%	9.7%
TOPLAM	100.0%	100.0%
Kaynak: TSPAKB	8,240	6,205

Departman Bazında Hisse Senedi İşlem Hacmi		
	2005/06	2006/06
Yurtiçi Pazarlama	26.3%	27.0%
Şubeler	18.5%	16.4%
Acenteler	20.7%	19.5%
İrtibat Bürosu	2.4%	2.3%
İnternet	5.3%	6.6%
Çağrı Merkezi	0.9%	0.8%
Yatırım Fonları	1.8%	1.4%
Portföy Yönetimi	0.7%	1.2%
Kurum Portföyü	5.7%	6.1%
Yurtdışı Pazarlama	17.7%	18.7%
TOPLAM	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

kökenli bir aracı kurumun yabancı müşterilerinin, işlemlerini acente (banka şubesi) üzerinden yapmasından kaynaklanmaktadır.

2006 yılının ilk yarısıyla bir önceki yılın aynı dönemini kıyaslandığında, gerek şube, gerekse acente kanalıyla yapılan hisse senedi işlem hacmi payının gerilediği gözlenmektedir. 2006/06 döneminde şube, acente ve irtibat bürolarından yapılan işlem hacmi, toplamın %38'ini oluşturmuştur. Buna karşılık internet üzerinden yapılan işlemlerin payı artarak %7'ye yaklaşmıştır.

Yatırım fonları ve portföy yönetimi departmanlarının işlem hacmindeki toplam payı 2006/06 döneminde %2,6 olmuştur.

Aracı kurumların kendi nam ve hesaplarına yaptıkları işlemleri gösteren kurum portföyü işlemlerinin payı ise %6 civarında gerçekleşmiştir.

Sabit Getirili Menkul Kıymet Piyasası Faaliyetleri

Bilindiği üzere, sabit getirili menkul kıymet işlemleri hem bankalar, hem de aracı kurumlar tarafından yapılmaktadır. Fakat bu bölümdeki veriler sadece aracı kurumlara ait işlemleri kapsamaktadır.

2005 yılının ilk yarısı ile 2006 yılının ilk yarısı karşılaştırıldığında, aracı kurumların Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) kesin alım-satım işlem hacminin YTL bazında %23 kadar gerilediği görülmektedir. Öte yandan, repo işlemleri ise %28 oranında artış göstermiştir. Bu rakamlara İMKB Tahvil ve Bono

Aracı Kurumların SGMK İşlem Hacmi			
	2005/06	2006/06	Değişim
Kesin Alım-Satım			
Milyon YTL	128,110	98,112	-23.4%
Milyon \$	97,009	70,539	-27.3%
Repo-Ters Repo			
Milyon YTL	349,058	446,830	28.0%
Milyon \$	264,316	321,256	21.5%
Toplam SGMK			
Milyon YTL	477,169	544,942	14.2%
Milyon \$	361,324	391,795	8.4%

Kaynak: İMKB

Piyasasının yanı sıra, borsa dışında yapılan tescil işlemleri de dahil edilmiştir.

Birliğimiz, aracı kurumların Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) kesin alım-satım ve repo işlemlerinin dağılımını derlemeye 2006 yılında başlamıştır. Bu yüzden bu bölümdeki tablolarda 2005 yılı ile karşılaştırma yapılamamıştır. Rakamlara borsa işlemlerinin yanı sıra tescil işlemleri de dahildir.

Gerek kesin alım-satım işlemlerinde, gerekse repolarda SGMK işlemlerinin tamamına yakını yurtiçi yatırımcılar tarafından gerçekleştirilmektedir.

Kesin alım-satım işlemlerinin yarısını, repoda ise işlemlerin üçte ikisini kurumsal yatırımcılar gerçekleştirmektedir. Yan sayfadaki tablodan anlaşılacağı üzere bu hacimler ağırlıklı olarak aracı kurumların yönettiği yatırım fonlarının işlemleridir.

Departman bazında SGMK işlem hacmi dağılımı, kesin alım-satımlarda işlem hacminin üçte birini kurum portföyü işlemlerinin oluşturduğunu göstermektedir. Repo işlemlerinde ise, müşteri bazındaki

Müşteri Bazında SGMK İşlem Hacmi (2006/06)		
	Kesin Alım-Satım	Repo-Ters Repo
Yurtiçi Yatırımcı	98.7%	99.6%
Bireysel	11.1%	23.8%
Kurumlar	37.1%	8.6%
Kurumsal Yatırımcılar	50.5%	67.1%
Yurtdışı Yatırımcı	1.3%	0.4%
Bireysel	0.1%	0.2%
Kurumlar	0.3%	0.2%
Kurumsal Yatırımcılar	0.9%	0.0%
TOPLAM	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

Departman Bazında SGMK İşlem Hacmi (2006/06)		
	Kesin Alım-Satım	Repo-Ters Repo
Yurtiçi Pazarlama	12.3%	20.7%
Şubeler	2.1%	6.2%
Acenteler	0.8%	2.1%
İrtibat Bürosu	0.0%	0.2%
İnternet	0.0%	0.3%
Çağrı Merkezi	0.0%	0.1%
Yatırım Fonları	48.6%	64.1%
Portföy Yönetimi	1.0%	0.7%
Kurum Portföyü	33.9%	5.2%
Yurtdışı Pazarlama	1.3%	0.4%
TOPLAM	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

dağılımda yer alan bireysel müşterilere paralel olarak, yurtiçi pazarlama departmanının payı %21 seviyesindedir.

Yurtdışı pazarlama bölümleri aracılığıyla kayda değer bir sabit getirili menkul kıymet işlem hacmi gerçekleşmediği gözlenmektedir. Yabancı yatırımcıların, SGMK işlemlerinde bankaları tercih ettiği düşünülebilir.

Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Faaliyetleri

Vadeli işlemlerde de hem bankalar, hem aracı kurumlar faaliyet göstermektedir. Ancak, burada incelenen veriler sadece aracı kurumlara ait işlemleri kapsamaktadır.

Bilindiği üzere VOB, 2005 yılı Şubat ayında faaliyetlerine başlamıştır. 2005 yılının ilk yarısı ile 2006 yılının ilk yarısı arasında, işlem hacmi hızlı bir gelişim göstermiştir.

Birliğimiz 2006 yılında ilk defa aracı kurumların Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsasında yaptıkları işlemleri dağılımını da derlemeye başlamıştır. Bu bölümdeki verilerde de 2005 yılı ile karşılaştırma yapılamamıştır.

Aracı Kurumların VOB İşlem Hacmi			
	2005/06	2006/06	Değişim
Milyon YTL	616	9,620	1460%
Milyon \$	460	6,916	1403%

Kaynak: VOB

Müşteri Bazında VOB İşlem Hacmi		2006/06
Yurtiçi Yatırımcı		90.5%
Bireysel		45.7%
Kurumlar		42.8%
Kurumsal Yatırımcılar		2.0%
Yurtdışı Yatırımcı		9.5%
Bireysel		0.2%
Kurumlar		8.0%
Kurumsal Yatırımcılar		1.3%
TOPLAM		100.0%

Kaynak: TSPAKB

Müşteri bazında işlem hacmi dağılımı, vadeli işlemlerin de temel olarak yurtiçi yatırımcılar tarafından gerçekleştirildiğini göstermektedir. Yurtiçi bireysel yatırımcılar vadeli işlem hacminin %46'sını yaratmaktadır. Öte yandan, yurtiçi kurumların da %43 gibi önemli bir payı bulunmaktadır. İleriki tabloda bunun büyük oranda aracı kurumların kendi portföylerine yaptıkları işlemleri yansıttığı görülmektedir.

Şirketler, fonlar gibi kurumsal yatırımcıların ise bu piyasada henüz fazla aktif olmadığı gözlenmektedir. Bununla beraber, aracı kurumların VOB'da gerçekleştirdiği işlemlerin %10'unun yabancı yatırımcılar tarafından yapıldığı da izlenmektedir.

Aracı kurumların kendi hesaplarına yaptıkları işlemleri gösteren kurum portföyü, toplam işlem hacminin %39'unu oluşturmaktadır. Bu işlemler müşteri bazındaki dağılımda yurtiçi kurumlar kaleminde izlenmekteydi.

Yurtiçi bireysel yatırımcıların ise, işlemlerini yurtiçi

Departman Bazında VOB İşlem Hacmi		2006/06
Yurtiçi Pazarlama		31.6%
Şubeler		14.1%
Acenteler		1.3%
İrtibat Bürosu		0.6%
İnternet		0.9%
Çağrı Merkezi		1.5%
Yatırım Fonları		0.9%
Portföy Yönetimi		0.3%
Kurum Portföyü		39.4%
Yurtdışı Pazarlama		9.5%
TOPLAM		100.0%

Kaynak: TSPAKB

pazarlama departmanları ve şubeler üzerinden yaptığı gözlenmektedir.

Yatırım Bankacılığı Faaliyetleri

Aralık 2005 sonu itibariyle, aracı kurumların elinde 204 adet yatırım bankacılığı sözleşmesi bulunmaktaydı. 2006 yılının ilk altı ayında ise 181 yeni sözleşme daha yapılmıştır. Bunlardan 85 proje tamamlanırken, 34 tanesinin süresi dolmuş, 6 tanesi ise feshedilmiştir. Sonuç olarak Haziran 2006 sonunda aracı kurumların elinde 256 sözleşme bulunmaktadır.

2006'nın ilk yarısında 9 şirket, 3 yatırım ortaklığı ve 1 adet borsa yatırım fonu halka arz edilmiştir. Haziran 2006 sonu itibariyle ise aracı kurumların elinde 13 halka arz projesi bulunmaktadır.

Şirket satın alma/birleşme (tabloda SAB) işlemlerine bakıldığında, 2005 yılının aynı dönemine göre önemli bir artış gözlenmektedir. 2006'nın ilk 6 ayında alış tarafında 7, satış tarafında ise 8 proje tamamlanmıştır. Üzerinde çalışılan 94 proje ise devam etmektedir.

Özelleştirmelerde, alıcı tarafına verilen 1, Özelleştirme İdaresi Başkanlığına (ÖİB) verilen 2 danışmanlık projesi tamamlanmıştır. Bu dönemde ÖİB tarafında 1, alış tarafında 5 yeni özelleştirme projesi alındığı görülmektedir.

Temettü dağıtımı ve sermaye artırımlarında, tamamlanan proje sayısı geçen yılın aynı dönemine göre gerilemiştir. Oysa İMKB şirketleri incelendi-

ğinde, temettü dağıtımı ve sermaye artırımları sayılarında 2006'nın ilk yarısında, 2005 yılına kıyasla bir düşüş görülmemektedir. Bu durum, şirketlerin bu işlemler için aracı kurumları kullanmadıklarına işaret etmektedir.

Tamamlanan diğer danışmanlık hizmetlerinin sayısı bir önceki yılda 34 iken, bu yıl 28 olmuştur.

Portföy Yönetimi Faaliyetleri

Haziran 2006 sonu itibariyle aracı kurumlarca portföyleri yönetilen 1.033 bireysel ve kurumsal yatırımcının toplam 2,9 milyar YTL'lik portföyü bulunmaktadır. Toplamda aracı kurumların portföy yönetimi hizmeti sunduğu müşteri sayısı %3 azalırken, yönetilen portföy büyüklükleri piyasalarda yaşanan dalgalanmanın etkisiyle önceki yılın aynı dönemine göre %8 düşmüştür.

Aracı kurumların yönettiği A tipi yatırım fonu sayısı geçen yılın aynı dönemine kıyasla 4 adetlik artışla 48'e çıkarken, B tipi fon sayısı 9 adetlik artışla 65'e çıkmıştır. A tipi fonların portföy büyüklüğü piyasalardaki düşüşle beraber %12 daralırken, B tipi fonlar %10 küçülmüştür.

Bireysel yatırımcılar tarafında, yatırımcı sayısı %6 düşerken portföy büyüklüğü %19 oranında artmıştır. Bireysel yatırımcılarda kişi başı ortalama portföy büyüklüğü 164.000 YTL civarında gerçekleşmiştir. Rakamları değerlendirirken, herhangi bir bireysel yatırımcının birden fazla aracı kurumda hesabı bulunabileceği göz önüne alınmalıdır.

Aracı kurumların portföy yönetimi hizmeti sundukları diğer kurumlar ve diğer kurumsal yatırımcıların toplam sayısı artmıştır. Ancak, diğer kurumsal yatırımcıların portföy büyüklüğü %37 civarında büyürken, diğer kurumların portföy büyüklüğü %2 kadar küçülmüştür.

Kurumsal Finansman Faaliyetleri (Proje Sayıları)

	2005/06			2006/06			
	Tamamlanan	Dönem Başı	Yeni Sözleşme	Tamamlanan	Süresi Dolan	Fesih Edilen	Dönem Sonu
Halka Arz	4	18	24	13	10	2	13
SAB-Alış	2	22	18	7	3	1	29
SAB-Satış	2	67	23	8	15	2	65
Finansal Ortaklık	0	13	5	0	3	0	15
Özelleştirme-Alış	6	7	5	1	0	0	11
Özelleştirme-Satış	1	5	1	2	0	0	4
Sermaye Artırımı	17	23	37	13	2	0	45
Temettü Dağıtımı	29	24	34	13	0	0	45
Diğer Danışmanlık	34	25	34	28	1	1	29
TOPLAM	95	204	181	85	34	6	256

Kaynak: TSPAKB

Portföy Yönetimi			
	2005/06	2006/06	Değişim
Portföy Yönetimindeki Yatırımcı Sayısı			
Bireysel Yatırımcı	1,062	1,033	-2.7%
A Tipi Yatırım Fonu	932	877	-5.9%
B Tipi Yatırım Fonu	44	48	9.1%
Diğer Kurumsal Yatırımcı	56	65	16.1%
Diğer Kurum	11	20	81.8%
Diğer Kurum	19	23	21.1%
Yönetilen Portföy Büyüklüğü (mn YTL)			
Bireysel Yatırımcı	3,117	2,881	-7.6%
A Tipi Yatırım Fonu	120	143	19.2%
B Tipi Yatırım Fonu	137	121	-12.0%
Diğer Kurumsal Yatırımcı	2,602	2,335	-10.2%
Diğer Kurum	75	103	36.9%
Diğer Kurum	182	178	-2.1%

Portföy Yönetim Şirketleri			
	2005/06	2006/06	Değişim
Portföy Yönetimindeki Yatırımcı Sayısı			
Bireysel	2,431	2,711	11.5%
Kurumsal-Tüzel	2,051	2,287	11.5%
Diğer Kurumsal Yatırımcı	380	424	11.6%
Yönetilen Portföy Büyüklüğü (mn YTL)			
Bireysel	27,411	27,027	-1.4%
Kurumsal-Tüzel	377	629	66.9%
Kurumsal-Tüzel	27,034	26,398	-2.4%

SPK verilerine göre, portföy yönetim şirketlerindeki bireysel müşteri sayısı 30 Haziran 2006 itibariyle bir önceki yılın aynı tarihine göre 236 kişilik artışla 2.287 olmuştur. Bireysel yatırımcıların ortalama portföy büyüklüğü ise %50 artışla 275.000 YTL'ye yükselmiştir.

Kurumsal yatırımcılar (yatırım fonları, yatırım ortaklıkları, emeklilik yatırım fonları ve sigorta şirketleri) ve tüzel yatırımcıların toplam sayısı artmasına rağmen, gerek hisse senedi fiyatlarındaki düşüş, gerekse faizlerdeki çıkış, kurumsal yatırımcıların portföy büyüklüğünü olumsuz etkilemiştir. Kurumsal ve tüzel yatırımcıların portföy büyüklüğü 2005/06 dönemine göre %2 oranında daralmayla 26 milyar YTL olmuştur. Sonuçta, portföy yönetim şirketlerince yönetilen toplam portföy büyüklüğü fazla değişmeyerek 27 milyar YTL'de kalmıştır.

Kredili İşlemler			
	2005/06	2006/06	Değişim
Kredi Sözleşmeli	42,044	45,237	7.6%
Müşteri Sayısı			
Kredi Kullanan	8,102	10,163	25.4%
Müşteri Sayısı			
Kredi Bakiyesi (bin YTL)	268,280	349,477	30.3%
Kişi Başına Kredi Bakiyesi	33.1	34.4	3.8%

Kredili İşlemler

Aracı kurumlarda kredili işlem sözleşmesi bulunan müşteri sayısı 30 Haziran 2005 ile 30 Haziran 2006 arasında %8 oranında artarken, aktif olarak kredi kullanan müşteri sayısı %25 oranında artış göstermiştir. Haziran 2006 sonu itibariyle sektörün açtığı toplam kredi bakiyesi 349 milyon YTL'ye yükselerek, 2005 yılının aynı dönemine göre %30 artış göstermiştir. Kişi başına kullanılan kredi miktarı ise 34.387 YTL olmuştur. Kişi başına kullanılan kredi miktarı Mart sonunda 42.649 YTL idi. Bu durum, 2006'nın ikinci çeyreğinde yaşanan dalgalanmanın ardından daralan kredi hacmini yansıtmaktadır.

Rakamları değerlendirirken, bir müşterinin birden fazla aracı kurumdan kredi kullanma olasılığı göz önüne alınmalıdır.

Şube Ağı

Aracı kurumların müşterilerine hizmet verdikleri toplam fiziki satış noktası sayısı 2006'nın Haziran ayı sonunda hızlı bir gerilemeyle 4.291'e inmiştir.

Düşüş, büyük oranda acente şubelerindeki azalmayı yansıtmaktadır. Acente şubeleri genelde banka kökenli aracı kurumlar tarafından kullanılmaktadır. TMSF yönetimindeki bir aracı kurumun satılmasıyla, eskiden TMSF bankalarının şubelerini kullanma imkanına sahip olan bu kurumun acente şubesi sayısında 561 adetlik bir azalma meydana

Şube Ağı		
	2005/06	2006/06
Şube	223	238
İrtibat Bürosu	69	68
Acente Şubesi	4,384	3,985
Toplam	4,676	4,291

Kaynak: TSPAKB

gelmiştir. Bu kurum hariç bırakıldığında acente şubesi sayısında 162 adetlik bir artış ortaya çıkmaktadır.

Son bir yıl içinde, aracı kurumların doğrudan sahip oldukları şube sayısı 15 adet artışla 238'e çıkarırken, irtibat bürosu sayıları 1 adetlik gerilemeyle 68'e inmiştir.

İnternet İşlemleri

İnternet üzerinden hizmet sunan kurum sayısı düzenli bir artış göstermektedir. 2005 yılının Haziran ayı sonunda 57 kurum internetten hizmet sunarken, bu sayı 2006'da 61'e yükselmiştir.

İnternetten işlem yapma olanağı sunan aracı kurum sayısı artarken, internetten hisse senedi işlemi yapan müşteri sayısı 150.000'e yaklaşmıştır. Yaklaşık 45.500 müşterisi olan bir kurum ilk defa 2006'da bu veriyi sağlamıştır. Dolayısıyla, internet müşterisi sayısını geçen yıllara kıyaslarken bu durum göz önüne alınmalıdır. Öte yandan, aracı kurumların internet işlemlerine dair verilerini değerlendirirken bir yatırımcının birden fazla kurumda müşteri olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

2006 yılının ilk altı ayında internet üzerinden gerçekleşen hisse senedi işlemlerinin ortalama büyüklüğü, önceki yılın aynı dönemine kıyasla %44 artarak 3.600 YTL olmuştur. Müşteri başına gerçekleşen hisse senedi işlem hacmi 169.000 YTL seviyesine çıkmıştır. Bu, bir müşterinin internet üzerin-

den ayda ortalama 28.000 YTL'lik işlem yaptığını göstermektedir.

Birliğimiz 2006 yılından itibaren internet üzerinden yapılan DİBS kesin alım-satım ile, vadeli işlem verilerini de toplamaya başlamıştır. İnternet üzerinden hisse senedi işlemi yapma fırsatı veren kurum sayısı 61 olmakla beraber, yalnızca 12 kurumda DİBS, 5 kurumda ise vadeli işlem yapılmıştır. Bu kanalla gerçekleşen işlem hacimleri de düşüktür. İnternet üzerinden yapılan DİBS kesin alım-satım işlemleri ilk 6 ayda 11 milyon YTL'de kalırken, vadeli işlem hacmi 82 milyon YTL olmuştur.

İnternet İşlemleri

	2005/06	2006/06	Değişim
Aracı Kurum Sayısı	57	61	7.0%
Hisse Senedi			
İşlem Yapan Müşteri Sayısı	84,389	148,803	76.3%
Gerçekleşen İşlem Sayısı	5,088,024	7,033,668	38.2%
Gerçekleşen Hacim (mn YTL)	12,693	25,181	98.4%
DİBS Kesin Alım-Satım			
İşlem Yapan Müşteri Sayısı	-	416	-
Gerçekleşen İşlem Sayısı	-	1,318	-
Gerçekleşen Hacim (mn YTL)	-	11	-
Vadeli İşlem ve Opsiyon			
İşlem Yapan Müşteri Sayısı	-	154	-
Gerçekleşen İşlem Sayısı	-	3,730	-
Gerçekleşen Hacim (mn YTL)	-	82	-

Kaynak: TSPAKB

Çağrı Merkezi İşlemleri

Çağrı merkezi olan kurum sayısı, Haziran 2006 sonunda 14'tür. Birliğimiz, 2006 yılından itibaren çağrı merkezi üzerinden yapılan DİBS kesin alım-satım ile, vadeli işlem verilerini de toplamaya başlamıştır. 4 kurumda çağrı merkezinden vadeli işlem yapılmışken, 7 kurumda DİBS kesin alım-satım hizmeti sunulmuştur.

Hisse senedi işlemi yapan müşteri sayısı %13, gerçekleşen işlem sayısı %3 oranında artış göstermiştir. Bu verileri değerlendirir-

Çağrı Merkezi İşlemleri

	2005/06	2006/06	Değişim
Aracı Kurum Sayısı	15	14	-6.7%
Hisse Senedi			
İşlem Yapan Müşteri Sayısı	30,318	34,120	12.5%
Gerçekleşen İşlem Sayısı	531,430	546,461	2.8%
Gerçekleşen Hacim (mn YTL)	2,160	2,930	35.6%
DİBS Kesin Alım-Satım			
İşlem Yapan Müşteri Sayısı	-	257	-
Gerçekleşen İşlem Sayısı	-	654	-
Gerçekleşen Hacim (mn YTL)	-	22	-
Vadeli İşlem ve Opsiyon			
İşlem Yapan Müşteri Sayısı	-	175	-
Gerçekleşen İşlem Sayısı	-	4,071	-
Gerçekleşen Hacim (mn YTL)	-	142	-
Kaynak: TSPAKB			

ken bir yatırımcının birden fazla kurumda müşteri olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Gerçekleşen hisse senedi hacmi, ilk altı ayda geçen yıla kıyasla %36 oranında artmış ve 2,9 milyar YTL'ye yükselmiştir.

2006 yılının ilk altı ayında çağrı merkezi üzerinden gerçekleşen hisse senedi işlemlerinin ortalama büyüklüğü, önceki yılın aynı dönemine kıyasla %32 artarak 5.400 YTL olmuştur.

Yine aynı dönemde, çağrı merkezi müşterileri kişi başına ortalama 86.000 YTL'lik hisse senedi işlemi yapmıştır. Çağrı merkezi müşterilerinin aylık ortalama hisse senedi işlem hacmi 14.000 YTL seviyesindedir.

Çağrı merkezi üzerinden gerçekleşen diğer menkul kıymet işlem hacimleri de hayli düşüktür. DİBS kesin alım-satım işlemleri ilk altı ayda 22 milyon YTL'de kalırken, vadeli işlem hacmi 142 milyon YTL olmuştur.

Hem gerçekleşen toplam hacimler bakımından, hem de emir başına ve müşteri başına gerçekleşen hacimler, hisse senedinde internet işlemlerinin daha fazla tercih edildiğini göstermektedir. Vadeli işlemlerde ise, internete kıyasla çağrı merkezi tercih edilmiştir.

Çalışan Profili

Aracı kurumların çalışan sayısında 2001 yılından itibaren devam eden gerileme 2005 yılının ikinci yarısında durmuş, ardından sektörde çalışan sayısı az da olsa artmaya başlamıştı. 2006 yılının ilk yarısında da artış devam etmiş, çalışan sayısı 2003 sonundan itibaren ilk defa 6.000 kişinin üzerine çıkmıştır. Aracı kurum başına ortalama çalışan sayısı Haziran 2005 sonunda 57 iken Haziran 2006'da 61'e yükselmiştir.

2006/06 dönemi itibariyle, çalışanların %42'sini kadınlar oluşturmaktadır. Son bir yıl içinde kadın çalışanların sayısı %2 artarken, erkek çalışanların sayısı %4 kadar artmıştır.

Aracı Kurumların Toplam Çalışan Sayısı

	2005/06	2005/12	2006/06
Toplam	5,859	5,916	6,057
Kaynak: TSPAKB			

Çalışanların Departman Dağılımı

Aracı kurumlarda çalışanların %33'ü şube, acente ve irtibat bürolarında görev yapmaktadır. Bu pay önceki yıla kıyasla anlamlı bir değişiklik göstermemiştir. Yurtiçi satış, broker ve dealer'ların toplam çalışanlar içindeki payı ise küçük bir düşüşle %23'te kalmıştır. Yurtiçi müşterilere hizmet veren çalışanlar, toplamın %56'sını oluşturmaktadır.

Araştırma, kurumsal finansman ve yurtdışı satış bölümlerinde küçük artışlar gözlenmektedir.

Departmanlarda ortalama çalışan sayısı dikkate alındığında, en kalabalık bölüm ortalama 9 çalışan ile mali ve idari işler departmanıdır. Aracı kurum başına ortalama 6 broker görevlendirilmektedir.

Dealer ve yurtiçi satışta çalışanlar bir arada sayılırsa, aracı kurum merkezlerinde ortalama olarak 11 kişilik satış ve pazarlama ekiplerinin çalıştığı görülmektedir.

İşlem hacminin yaklaşık beşte birini yaratan yurtdışı pazarlama departmanları ise sınırlı bir kadroyla, ortalama 4 kişiyle hizmet sunmaktadır.

Çalışanların Departman Dağılımı		
	2005/06	2006/06
Merkez Dışı Örgütler	32.4%	32.7%
Şube	20.7%	20.6%
Acente	7.8%	8.1%
İrtibat Bürosu	3.9%	4.0%
Mali ve İdari İşler	15.0%	15.2%
Broker	10.9%	10.0%
Dealer	8.7%	8.4%
Yurtiçi Satış (Merkez)	4.6%	5.0%
Araştırma	3.7%	3.9%
İç Denetim-Teftiş	3.3%	3.1%
Hazine	2.5%	2.4%
Bilgişlem	2.7%	2.7%
Kurumsal Finansman	2.2%	2.5%
Portföy Yönetimi	1.1%	1.1%
Yurtdışı Satış	1.5%	1.7%
İnsan Kaynakları	0.9%	1.1%
Diğer	10.5%	10.3%
Toplam	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

Departman Başına Ortalama Çalışan Sayısı		
	2005/06	2006/06
Mali ve İdari İşler	8.2	9.1
Broker	6.2	6.1
Dealer	5.1	5.5
Yurtiçi Satış (Merkez)	4.5	5.2
Kurumsal Finansman	3.1	3.9
Araştırma	3.7	3.8
Yurtdışı Satış	3.2	4.0
Bilgişlem	2.3	2.7
Hazine	2.3	2.4
Portföy Yönetimi	2.2	2.1
İç Denetim-Teftiş	1.8	2.0
İnsan Kaynakları	1.5	1.9
Diğer	6.4	6.6

Kaynak: TSPAKB

Aracı kurumların merkez dışı örgütlerinde; şubelerde ortalama 5, irtibat büroları ve acentelerde ise yaklaşık 4 kişi çalışmaktadır. Bu sayıya aracı kurum bordrosunda yer almayan çalışanlar da dahil edilmiştir. Aslında acentelerde çalışanların ço-

Merkez Dışı Örgütlerde Ortalama Çalışan Sayısı		
	2005/06	2006/06
Şube	5.4	5.2
İrtibat Bürosu	3.3	3.6
Acente*	3.2	3.7
Toplam	3.3	3.8

Kaynak: TSPAKB

*Aracı kurum bordrosunda olmayan çalışanlar dahildir.

ğunluğu, aracı kurumun değil acentenin bordrosunda yer almaktadır.

Çalışanların Eğitim Durumu

Aracı kurum çalışanlarının %72'si bir yükseköğrenim diploması sahibidir. Lise ve altı seviyede eğitime sahip çalışanların sayısındaki azalmaya paralel olarak, yükseköğrenim diploması sahibi çalışanların sayısı yıllar içinde artış göstermiştir. Son dönemde, sektöre lisanslama zorunluluğunun getirilmesinin de eğitim seviyesi artışında önemli rolü olmuştur.

Çalışanların Eğitim Durumu		
	2005/06	2006/06
Yüksek Lisans	8.1%	8.9%
Lisans	57.1%	57.3%
Yüksek Okul	6.3%	6.7%
Lise	22.2%	21.5%
Ortaokul	2.6%	2.4%
İlkokul	3.6%	3.3%
Toplam	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

Çalışanların Yaş Dağılımı

Aracı kurumlarda çalışanların yaş ortalaması düşük olmakla beraber, 2001 yılından itibaren sektörün yaş ortalamasının arttığı gözlenmektedir. 2005/06 döneminde çalışanların %68'i 35 yaş ve altında iken, bu oran 2006'da %64'e inmiştir.

Sektördeki erkeklerin yaş ortalaması kadınlardan daha yüksektir. Kadınlarda, 35 yaş altında olanların oranı %73 iken, erkeklerin %58'i 35 yaş ve altındadır.

Çalışanların Yaş Dağılımı		
	2005/06	2006/06
18-25	9.1%	9.1%
26-30	26.0%	24.4%
31-35	32.7%	30.8%
36-40	18.5%	20.6%
41-45	8.1%	9.2%
46-50	3.2%	3.5%
51-55	1.2%	1.3%
56-60	0.7%	0.7%
61+	0.3%	0.4%
Toplam	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

Çalışanların İş Tecrübesi

Sektörde çalışanların iş tecrübesi de giderek artmaktadır. 2005/06 döneminde 5 yılın üzerinde iş tecrübesi olan çalışanların oranı %67 iken, bu oran 2006/06 döneminde %68'e çıkmıştır. Kadınlarda 5 yıldan fazla tecrübelilerin oranı %66'dan %67'ye, erkeklerde ise %67'den %70'e çıkmıştır.

Sektöre 2001 yılından itibaren yeni çalışan girişinin kısıtlı olması sebebi ile, çalışmaya devam edenlerin yaş ortalamaları ve tecrübeleri zaman içinde artmıştır.

Çalışanların İş Tecrübesi (yıl)	2005/06	2006/06
0-2	13.2%	13.5%
2-5	20.0%	18.0%
5-10	33.4%	31.3%
10-15	21.1%	21.9%
15+	12.3%	15.2%
Toplam	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

Aracı Kurumların 2006/06 Dönemi Mali Verileri

Zeynep Emre
Araştırma ve İstatistik

Aracı kurumlar, 2005 yılı başından itibaren mali tablolarını Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına (UFRS) göre hazırlamakta ve tek bir standart formatta mali tablo açıklamaktadırlar.

Bu çalışmada sunulan veri ve analizler 2005/06 dönemi için 101, 2006/06 dönemi için ise 100 aracı kurumun Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına göre hazırlanmış finansal tabloları toplulaştırılarak elde edilmiştir.

BİLANÇO ANALİZİ VARLIKLAR

Aracı kurumların aktif toplamı Haziran 2005 sonunda 2,1 milyar YTL (1,6 milyar \$) iken Haziran 2006 sonunda %34 oranında artarak 2,8 milyar

YTL'ye (1,8 milyar \$) yükselmiştir. Söz konusu dönemde toplam varlıklar içerisinde cari varlıkların payı %82'den %85'e çıkarken, duran varlıkların payı %18'den %15'e gerilemiştir. Aracı kurumların bilançolarının giderek daha likit bir yapıya ulaştığı görülmektedir.

Cari Varlıklar

Cari Varlıklar altındaki ilk ana hesap olan Hazır Değerler, 2005/06 döneminde 279 milyon YTL iken, 2006/06 döneminde iki kattan fazla artarak 623 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir. Aktif toplamı içindeki payı ise %13'ten %22'ye yükselmiştir.

Hazır değerler hesabının 2006/06 döneminde 5,3 milyon YTL'si Kasa, 398 milyon YTL'si Bankalar ve 220 milyon YTL'si Diğer Hazır Değerler hesabından oluşmaktadır. 2005/06 dönemine göre Kasa hesabı üç katına, Bankalar hesabı ise iki katına çıkmıştır.

2005/06 döneminde Diğer Hazır Değerler hesabının yaklaşık 90 milyon YTL'lik tutarı müşteri repolarından kaynaklanmaktadır. 2006/06 döneminde bu değer 200 milyon YTL'ye yükselmiştir. Bazı aracı kurumlar, kurum portföyü için yapılan repo işlemleri ile beraber, müşterileri için yapılan repo işlemlerini de bu hesap altında göstermektedirler.

Hazır değerlerdeki müşterilere ait repo işlemleri bilanço dışı bırakılırsa, aracı kurumların Haziran 2006 sonu itibarı ile 423 milyon YTL civarında nakit varlıkları bulunduğu görülmektedir. 2005/06 döneminde ise bu rakam 189 milyon YTL seviyesinde idi.

Aracı kurumların portföylerinde buldukları kısa vadeli menkul kıymetlerin toplamı 2005/06 döneminde 855 milyon YTL (641 milyon \$) iken

2006/06 döneminde %11 oranında azalarak 763 milyon YTL (486 milyon \$) olarak gerçekleşmiştir.

Kısa vadeli menkul kıymetler, 2005/06 döneminde bilançonun %40'ını oluştururken bu oran 2006/06 döneminde %27'ye gerilemiştir. Bu gerilemenin nedeni, bir aracı kurumun daha önce kısa vadeli menkul kıymetler hesabı altında gösterdiği teminattaki yaklaşık 40 milyon YTL değerindeki hisse senetlerini 2005 yıl sonundan itibaren finansal durum varlıklar hesabına aktarmış olmasıdır.

Kısa vadeli menkul kıymetlerin 201 milyon YTL'si hisse senedi, 533 milyon YTL'si hazine bonosu-devlet tahvili, 29 milyon YTL'si ise, ağırlıklı olarak yatırım fonlarını ifade eden, diğer menkul kıymetler kaleminden oluşmaktadır.

Kısa vadeli menkul kıymetler hesabı, 2006 yılının ilk yarısı itibarı ile aracı kurumların portföy tercihleri konusunda yol göstermektedir. Buna göre aracı kurumlar, menkul kıymet portföylerinin %26'sını hisse senedine, %70'ini sabit getirili menkul kıymetlere, %4'ünü ise yatırım fonlarına yatırmışlardır. Aracı kurumların portföy dağılımı Haziran 2005 dönemine göre değişiklik göstermiştir. 2005/06 döneminde hisse senedi payı %21 ile 2006 yılına göre daha düşük, sabit getirili menkul kıymetlerin oranı ise %74 ile daha yüksekti. Başka bir deyişle, aracı kurumlar 2006 yılının ilk yarısında portföylerindeki hisse senedi oranını artırmışlardır. Yatırım fonlarının payı ise %5'ten %4'e gerilemiştir.

Sektörün portföy tercihine bakıldığında, Hazır Değerler kalemini de dikkate almak gerekmektedir. Müşteri repoları hariç tutularak, aracı kurumların kendi varlıklarını (nakitlerini) nasıl değerlendirdikleri görülebilmektedir. Buna göre, aracı kurum varlıklarının %45'ini kamu sabit getirili menkul kıymetleri, %36'sını repo ve mevduat, %17'sini hisse senetleri, %2'sini ise yatırım fonları oluşturmaktadır. Bu kompozisyon, müşterilerine yatırım danışmanlığı hizmeti veren aracı kurumların genel olarak kendi yatırım tercihlerini göstermesi açısından önemli olmaktadır.

Aracı kurumların portföylerinde tuttıkları hisse senetlerinin toplam değeri Haziran 2005'te 179 mil-

yon YTL (134 milyon \$) iken 2006/06 dönemi itibarıyla %13 artarak 201 milyon YTL'ye (128 milyon \$) yükselmiştir. Ancak dolar bazında, kurun yükselmesinden kaynaklanan %4 oranında gerileme vardır. Aracı kurumlar, İMKB'deki hisse senetlerinin halka açık kısmının, Haziran 2005 sonunda %0,41'ine (binde 4), Haziran 2006 sonunda %0,31'ine (binde 3) sahiptirler.

Öte yandan, 2006 yılının ilk yarısında aracı kurumların kendi portföyleri için yapmış oldukları hisse senedi işlem hacmi 23 milyar YTL'dir. Bu tutar toplam işlem hacminin %6,1'ine denk gelmektedir (bkz. 2006/06 Dönemi Faaliyet Verileri). 2005 yılının aynı döneminde ise aracı kurumların kendi portföyleri için yapmış oldukları hisse senedi işlem hacmi 14 milyar YTL idi ve toplam işlem hacminin %5,7'sini oluşturmaktaydı.

Yukarıdaki verilerle, aracı kurumların hisse senetlerini ortalama elde tutma süresi hesaplanabilmektedir. Bunun için, aracı kurumun kendi portföyüne yaptığı işlem hacmi, dönem boyunca elde tutulan ortalama hisse senedi portföy büyüklüğüne oranlanmaktadır. Aracı kurumların Aralık 2005, Mart 2006 ve Haziran 2006 ayı sonlarındaki hisse senedi portföy değeri ortalaması, ilk altı ay boyunca elde tutulan ortalama portföy değeri olarak kabul edilirse, aracı kurumların altı ayda kendi portföylerinin 110 katı kadar işlem yaptıkları hesaplanmaktadır. Bu, tüm hisse senedi portföylerinin altı ayda 55 defa değiştiği anlamına gelmektedir. Başka bir bakış açısı ile, aracı kurumların hisse senedi portföylerini ortalama olarak 3 ile 4 gün arasında ellerinde tuttıklarını göstermektedir. Bu rakamların çok genel ortalamalar olduğu, kurum bazında rakamların çok önemli farklılıklar gösterdiği unutulmamalıdır.

Bilanço yapısına tekrar dönülecek olursa, aracı kurumların Kısa Vadeli Ticari Alacakları 2005/06 döneminde 454 milyon YTL iken 2006/06 döneminde %85 artışla 839 milyon YTL'ye yükselmiştir. Bilanço içindeki payı ise %21'den %30'a çıkmıştır. Bu tutarın 373 milyon YTL'si kredili müşterilerden alacaklar, 200 milyon YTL'si Takasbank'tan alacaklar, 138 milyon YTL'si ise yine takas işlemleri ile ilgili olan müşterilerden alacaklar hesaplarıdır.

2005/06 dönemine göre Kısa Vadeli Ticari Alacaklardaki artışın başlıca nedeni bir aracı kurumun daha önceki dönemlerde Diğer Çeşitli Alacaklar altında gösterdiği depozito ve teminatları 2006/06 döneminden itibaren Ticari Alacaklar altındaki Verilen Depozito ve Teminatlar altında göstermeye başlamasıdır.

Aracı kurumların faaliyet verilerine bakıldığında (bkz. 2006/06 Dönemi Faaliyet Verileri) müşteri kredilerinin toplam tutarının Haziran 2006 sonu itibarıyla 350 milyon YTL olduğu görülmektedir. Bilançoda yer alan tutar ise 373 milyon YTL'dir. Bu fark, tahakkuk eden faizin dahil olup olmamasından ve bilanço kalemlerine başka küçük kalemlerin dahil edilmesinden kaynaklanmaktadır. Aracı kurumlar tarafından verilen toplam kredi tutarı 2005 Haziran sonunda 278 milyon YTL olup, incelenen dönemde %34 oranında artış göstermiştir.

200 milyon YTL tutarındaki Takasbank'tan alacaklar hesabının karşılığı olarak, pasif tarafında Takasbank'a borçlar hesabı 228 milyon YTL tutarındadır. Gene takas hesapları ile ilintili olarak, müşterilerden olan alacaklar 138 milyon YTL, müşterilere olan borçlar ise 262 milyon YTL tutarındadır. Bu tutarlar Takasbank'tan alınıp müşteri hesaplarına geçilecek olan veya müşterilerden alınıp Takasbank'a geçilecek olan tutarları göstermektedir.

Kısa Vadeli Ticari Alacaklar hesabı altında yer alan bir diğer kalem de Ödünç Alınan Menkul Kıymetler için Verilen Teminatlardır. Bu teminatların tutarı 2006/06 döneminde 9,1 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir ve 2005 Kasım ayında faaliyete geçen Ödünç Pay Senedi Piyasasında aktif olarak işlem yapan iki aracı kuruma aittir.

Bilançodaki Diğer Kısa Vadeli Alacaklar hesabı 2005/06 döneminde

120 milyon YTL iken 2006/06 döneminde 110 milyon YTL'ye gerilemiştir. Bu tutarın 100 milyon YTL'si Borsa Para Piyasasından alacaklardır. Pasif tarafında Borsa Para Piyasasına Borçlar ise 48 milyon YTL tutarındadır.

Diğer Cari Varlıklar, gelir ve gider tahakkuklarından oluşmaktadır. 2005/06 döneminde 20 milyon YTL olan bu hesabın değeri 2006/06 döneminde yaklaşık iki katına çıkarak 39 milyon YTL olmuştur.

Duran Varlıklar

Duran Varlıklara gelindiğinde, en önemli hesabın Finansal Varlıklar olduğu görülmektedir. Finansal Duran Varlıklar 2005/06 döneminde 217 milyon YTL iken, 2006/06 döneminde %31 artarak 284 milyon YTL'ye yükselmiştir. Bu büyüklük her iki dönemde de bilançonun %10'unu oluşturmaktadır.

Aracı Kurum Sektörü Konsolide Bilançosu (YTL)

Varlıklar	30.06.2005	30.06.2006
I. Cari/Dönen Varlıklar	1,747,054,468	2,394,635,273
A. Hazır Değerler	279,156,640	623,359,792
B. Menkul Kıymetler (net)	855,318,171	763,151,737
C. Ticari Alacaklar (net)	453,526,600	839,163,362
D. İlişkili Taraflardan Alacaklar (net)	18,715,552	17,789,144
E. Diğer Alacaklar (net)	119,963,945	110,442,604
F. Ertelenen Vergi Varlıkları	569,457	1,719,313
G. Diğer Cari/Dönen Varlıklar	19,804,104	39,009,322
II. Cari Olmayan/Duran Varlıklar	373,863,684	438,906,450
A. Ticari Alacaklar (net)	1,594,664	3,015,309
B. İlişkili Taraflardan Alacaklar (net)	0	222
C. Diğer Alacaklar (net)	180,861	1,101,932
D. Finansal Varlıklar (net)	217,208,272	283,737,770
E. Pozitif/Negatif Şerefiye (net)	-3,852,198	-3,378,094
F. Maddi Varlıklar (net)	131,796,092	127,785,509
G. Maddi Olmayan Varlıklar (net)	10,903,024	10,870,878
H. Ertelenen Vergi Varlıkları	13,924,824	12,730,967
I. Diğer Cari Olmayan/Duran Varlıklar	2,108,146	3,041,959
Toplam Varlıklar	2,120,918,152	2,833,541,724

Finansal Duran Varlıkların en önemli alt kalemini, 2006/06 döneminde 105 milyon YTL ile Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar oluşturmaktadır. İkinci önemli hesap ise 96 milyon YTL tutarındaki iştirakler ve bağlı ortaklıklardır. Ancak 2005 yılında bu sıralama tam tersi durumdaydı. 2005/06 döneminde Finansal Duran Varlıklar altındaki en önemli hesap 93 milyon YTL ile iştirakler ve bağlı ortaklıklar olup, 84 milyon YTL tutarındaki Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar onun arkasından gelmekteydi.

Bu farkın birinci nedeni, bir aracı kurumun, iştiraki olan Takasbank'a ait hisselerini 2005 yılında iştirakler kaleminde gösterirken 2006/03 döneminden itibaren Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar altına dahil etmesidir. İkinci neden, bir aracı kurumun borsada işlem gören iştirakine ait satılmaya hazır hisse senetlerinin piyasa değerindeki artıştır. Son neden ise bir aracı kurumun kurmuş olduğu ve

halka arz edeceği yatırım ortaklığına ait hisse senetlerini Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar altında göstermesidir. Bu halka arz Temmuz ayında yapılmıştır.

Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar altındaki en önemli kalem 87 milyon YTL tutar ile Satılmaya Hazır Hisse Senetleridir. Bu toplamın 53 milyon YTL'si tek bir aracı kuruma ait olup, bu kurum küçük oranlı iştiraklerini toplu olarak bu hesap altında göstermeyi tercih etmiştir. Sonuçta, 284 milyon YTL tutarındaki Finansal Duran Varlıkların yaklaşık 149 milyon YTL'si iştiraklerden oluşmaktadır.

Finansal Duran Varlıklar altındaki bir diğer önemli hesap ise Vadeye Kadar Elde Tutulacak Finansal Varlıklardır. Bu hesabın da altında yer alan Teminattaki Bağlı Menkul Kıymetler hesabı, aracı kurumların çeşitli kurumlarda teminat olarak bulundukları veya bloke menkul kıymetlerini göstermektedir. Teminattaki Bağlı Menkul Kıymetler hesabı, 2005/06 döneminde 24 milyon YTL iken 2006/06 döneminde iki buçuk katına çıkarak 64 milyon YTL'ye yükselmiştir. Ancak bu tutarın 43,5 milyon YTL'si tek bir aracı kuruma aittir. Bu aracı kurum daha önce Kısa Vadeli Menkul Kıymetler altında gösterdiği tutarı, 2005 yıl sonundan itibaren bilançosunda Finansal Duran Varlıklar kalemine aktarmıştır. Bu kurumun uygulaması dikkate alınmadığında, Finansal Duran Varlıklar hesabının önemli bir değişiklik göstermediği görülmektedir.

Şerefiye hesabının 3,4 milyon YTL zararda olması, bir aracı kurumun iştiraklerindeki değer düşüklüğü karşılığında kaynaklanmaktadır.

Aracı kurumların maddi duran varlıkları, 2005/06 döneminde 132 milyon YTL iken 2006/06 döneminde 128 milyon YTL'ye düş-

Aracı Kurum Sektörü Konsolide Bilanço Yapısı (%)		
Varlıklar	30.06.2005	30.06.2006
I. Cari/Dönen Varlıklar	82.4%	84.5%
A. Hazır Değerler	13.2%	22.0%
B. Menkul Kıymetler (net)	40.3%	26.9%
C. Ticari Alacaklar (net)	21.4%	29.6%
D. İlişkili Taraflardan Alacaklar (net)	0.9%	0.6%
E. Diğer Alacaklar (net)	5.7%	3.9%
F. Ertelenen Vergi Varlıkları	0.0%	0.1%
G. Diğer Cari/Dönen Varlıklar	0.9%	1.4%
II. Cari Olmayan/Duran Varlıklar	17.6%	15.5%
A. Ticari Alacaklar (net)	0.1%	0.1%
B. İlişkili Taraflardan Alacaklar (net)	0.0%	0.0%
C. Diğer Alacaklar (net)	0.0%	0.0%
D. Finansal Varlıklar (net)	10.2%	10.0%
E. Pozitif/Negatif Şerefiye (net)	-0.2%	-0.1%
F. Maddi Varlıklar (net)	6.2%	4.5%
G. Maddi Olmayan Varlıklar (net)	0.5%	0.4%
H. Ertelenen Vergi Varlıkları	0.7%	0.4%
I. Diğer Cari Olmayan/Duran Varlıklar	0.1%	0.1%
Toplam Varlıklar	100.0%	100.0%

müştür. Bilançodaki payı ise %6,2'den %4,5'e gerilemiştir. Aracı kurum sektöründe geçen bir yılda yeni bir maddi duran varlık yatırımı yapılmamış ve yükselen amortisman değeri nedeniyle maddi duran varlıkların değeri azalmıştır.

Maddi duran varlıkların en önemli kalemi, 84 milyon YTL tutarındaki binalar hesabıdır. Demirbaşlar, taşıtlar vb. diğer duran varlıkların toplam değeri 108 milyon YTL olup, amortismanlar da 67 milyon YTL'ye ulaşmıştır.

YÜKÜMLÜLÜKLER

Bilançonun pasif tarafında, toplam yükümlülüklerin 2005/06 döneminde %63'ünü, 2006/06 döneminde ise %53'ünü özsermaye oluşturmaktadır.

Kısa Vadeli Yükümlülükler

Kısa Vadeli Finansal Borçlar, pasif tarafın önemli kalemleri arasındadır. 2005/06 döneminde 69 milyon YTL olan Kısa Vadeli Finansal Borçlar, 2006/06 döneminde %21 artarak 84 milyon YTL'ye yükselmiştir. Bilançodaki payı da %3 dolaylarında sabit kalmıştır.

Haziran 2006 dönemindeki Kısa Vadeli Finansal Borçların 77 milyon YTL'si banka kredileri, 7 milyon YTL'si ise diğer finansal borçtur. 2005/06 döneminde ise banka kredileri 48 milyon YTL, diğer finansal yükümlülükler ise 21 milyon YTL idi. 2006/06 döneminde banka kredilerinin %58'i iki aracı kurumundur. 2005/06 döneminde ise toplam kredilerin %55'i bu iki kurumdan birine aitti.

Finansal kiralama işlemlerinden borçlar 2005/06 döneminde 0,7 milyon YTL iken 2006/06 döneminde iki katına çıkarak 1,4 milyon YTL'ye yükselmiştir. Bu tu-

tarın yarısını iki aracı kurumun finansal kiralama işlemleri oluşturmaktadır.

Diğer finansal borçlar, ağırlıklı olarak, aracı kurumların müşterilerine yaptıkları repo işlemlerinden kaynaklanan yükümlülüklerini göstermektedir. Diğer bir deyişle, aracı kurumun kendi portföyündeki menkul kıymetlerle müşterilerine yaptığı repo işlemleridir. Bazı aracı kurumlar kendi portföyleri için yaptıkları hisse senedi işlemlerine ait takas yükümlülüklerini de bu kalemden göstermektedirler. Bu nedenle, yapılan işlemlerin büyüklüğüne göre bu hesabın değeri değişkenlik göstermektedir.

Müşteri repoları aynı zamanda Kısa Vadeli Ticari Borçlar ve Diğer Yükümlülükler altında izlenmektedir. Fakat, buradaki repo işlemleri müşteriler adına repo piyasasında yapılan işlemleri yansıtmaktadır.

Aracı Kurum Sektörü Konsolide Bilançosu (YTL)		
Yükümlülükler	30.06.2005	30.06.2006
I. Kısa Vadeli Yükümlülükler	639,694,997	1,163,320,210
A. Finansal Borçlar (net)	69,062,848	83,873,289
B. U.V. Finansal Borçların K.V. Kısımları	78,960	57,088
C. Finansal Kiralama Borçları (net)	663,141	1,444,899
D. Diğer Finansal Yükümlülükler (net)	37,476,539	95,343,081
E. Ticari Borçlar (net)	357,609,560	798,703,624
F. İlişkili Taraflara Borçlar (net)	25,403,684	67,524,985
G. Alınan Avanslar	628,628	3,843,252
H. Borç Karşılıkları	42,083,822	42,800,430
I. Ertelenen Vergi Yükümlülüğü	620,458	807,115
J. Diğer Yükümlülükler (net)	106,067,358	68,922,447
II. Uzun Vadeli Yükümlülükler	33,381,968	31,876,289
A. Finansal Borçlar (net)	192,414	209,505
B. Finansal Kiralama Borçları (net)	504,862	1,319,324
C. Diğer Finansal Yükümlülükler (net)	0	0
D. Ticari Borçlar (net)	74,051	83,525
E. İlişkili Taraflara Borçlar (net)	2,684	2,768
F. Alınan Avanslar	0	0
G. Borç Karşılıkları	22,217,077	20,709,195
H. Ertelenen Vergi Yükümlülüğü	10,329,786	9,544,822
I. Diğer Yükümlülükler (net)	61,094	7,150
III. Ana Ortaklık Dışı Paylar	110,095,904	128,012,673
IV. Özsermaye	1,337,745,283	1,510,332,552
A. Sermaye	666,943,447	765,996,377
B. Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi	4,351,761	-215,738
C. Sermaye Yedekleri	723,567,393	617,647,078
D. Kâr Yedekleri	198,348,442	195,808,791
E. Net Dönem Kârı/Zararı	111,945,995	159,813,385
F. Geçmiş Yıllar Kâr/Zararları	-367,411,755	-228,717,342
Toplam Özsermaye ve Yükümlülükler	2,120,918,152	2,833,541,724

Karşılığı aktif tarafında Hazır Değerler hesabındadır. Burada aracı kurum, işlemin tarafı değil aracısı olmaktadır.

Kısa Vadeli Ticari Borçlar 2005/06 döneminde 358 milyon YTL'den 799 milyon YTL'ye yükselerek iki kattan fazla artmıştır. Bilançodaki payı ise %17'den %28'e yükselmiştir. Kısa Vadeli Ticari Borçlar altındaki en önemli hesap, 262 milyon YTL tutarındaki müşterilere olan borçlardır. Müşterilere olan borçlar, Takasbank'tan alınıp müşteri hesabına geçecek olan tutarları ifade etmektedir. Kısa Vadeli Ticari Borçlar altında ayrıca, 228 milyon YTL tutarında Takasbank'a olan borçlar ve 229 milyon YTL tutarında Diğer Ticari Yükümlülükler bulunmaktadır. Özetle, Kısa Vadeli Ticari Yükümlülükler ağırlıklı olarak takas borçlarından oluşmaktadır.

Repo işlemleri ve açığa satılan hisse senetlerine ait yükümlülükleri içeren Diğer Ticari Yükümlülükler hesabının tutarı ise 2005/06 döneminde 133 milyon YTL iken 2006/06 döneminde %72 oranında artarak 229 milyon YTL olmuştur. Ancak bu artış sadece repo hacmindeki artıştan kaynaklanmaktadır. Bazı aracı kurumlar, bu hesap altında açığa satılan hisse senetlerine ait yükümlülükleri de takip etmektedir.

69 milyon YTL tutarındaki Kısa Vadeli Diğer Yükümlülükler hesabının yaklaşık yarısı Ödenecek Vergiler olup 34 milyon YTL tutarındadır. Kısa Vadeli Diğer Yükümlülüklerin ikinci önemli hesabı ise Diğer Çeşitli Borçlardır. 31 milyon YTL tutarındaki Diğer Çeşitli Borçlar takas yükümlülüklerini, repo işlemlerini, açığa satılan hisse senetlerine ait yükümlülükleri ve borsa para piyasasında değerlendirilen müşteri alacaklarını ifade etmektedir.

Uzun Vadeli Yükümlülükler

Aracı kurumların toplam uzun vadeli yükümlülükleri, incelenen her iki dönemde de aynı seviyelerde, 32-33 milyon YTL civarında seyretmektedir. Uzun vadeli yükümlülükler 2005/06 döneminde bilançonun %1,5'ini, 2006/06 döneminde de %1,1'ini oluşturmaktadır. Bunun altındaki en önemli hesap ise her iki dönemde de 21-22 milyon YTL tutarında olan Borç Karşılıklarıdır. Borç karşılıklarının yaklaşık 17 milyon YTL'lik kısmı ise kıdem tazminatı karşılıklarından kaynaklanmaktadır.

Ana ortaklık dışı paylar, iştirakleri ile konsolide edilmiş mali tablo açıklayan aracı kurumların, iştiraklerinde sahip oldukları payları ifade etmektedir. 128 milyon YTL'lik tutarın 110 milyon YTL'si tek bir aracı kurumun iştiraklerine aittir.

Aracı kurumların konsolide özsermayesi, 2005/06 döneminde 1,3 milyar YTL iken 2006/06 döneminde

Aracı Kurum Sektörü Konsolide Bilanço Yapısı (%)		
Yükümlülükler	30.06.2005	30.06.2006
I. Kısa Vadeli Yükümlülükler	30.2%	41.1%
A. Finansal Borçlar (net)	3.3%	3.0%
B. U.V. Finansal Borçların K.V. Kısımları	0.0%	0.0%
C. Finansal Kiralama Borçları (net)	0.0%	0.1%
D. Diğer Finansal Yükümlülükler (net)	1.8%	3.4%
E. Ticari Borçlar (net)	16.9%	28.2%
F. İlişkili Taraplara Borçlar (net)	1.2%	2.4%
G. Alınan Avanslar	0.0%	0.1%
H. Borç Karşılıkları	2.0%	1.5%
I. Ertelenen Vergi Yükümlülüğü	0.0%	0.0%
J. Diğer Yükümlülükler (net)	5.0%	2.4%
II. Uzun Vadeli Yükümlülükler	1.6%	1.1%
A. Finansal Borçlar (net)	0.0%	0.0%
B. Finansal Kiralama Borçları (net)	0.0%	0.0%
C. Diğer Finansal Yükümlülükler (net)	0.0%	0.0%
D. Ticari Borçlar (net)	0.0%	0.0%
E. İlişkili Taraplara Borçlar (net)	0.0%	0.0%
F. Alınan Avanslar	0.0%	0.0%
G. Borç Karşılıkları	1.0%	0.7%
H. Ertelenen Vergi Yükümlülüğü	0.5%	0.3%
I. Diğer Yükümlülükler (net)	0.0%	0.0%
III. Ana Ortaklık Dışı Paylar	5.2%	4.5%
IV. Özsermaye	63.1%	53.3%
A. Sermaye	31.4%	27.0%
B. Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi	0.2%	0.0%
C. Sermaye Yedekleri	34.1%	21.8%
D. Kâr Yedekleri	9.4%	6.9%
E. Net Dönem Kâr/Zararı	5.3%	5.6%
F. Geçmiş Yıllar Kâr/Zararları	-17.3%	-8.1%
Toplam Özsermaye ve Yükümlülükler	100.0%	100.0%

%13 artarak 1,5 milyar YTL'ye yükselmiştir. Ancak bilançodaki payı geçmiş yıla göre %63'ten %53'e gerilemiştir. Bunun nedeni ise aracı kurumların kısa vadeli yükümlülüklerinin %82 oranında artmış olmasıdır.

Özsermayenin yarısı ödenmiş sermaye olup diğer yarısı ise sermaye yedeklerinden oluşmaktadır. Sermaye yedekleri hesabında en önemli kalem 564 milyon YTL tutar ile Özsermaye Enflasyon Düzeltmesi Farklarıdır. Bu kalem, geçmiş yıllarda sahip olunan varlıkların bugünkü değerine getirilmesi için yapılan hesaplardan kaynaklanmaktadır.

Öte yandan, aracı kurumun geçmiş yıllarda sahip olduğu sermayenin zaman içinde enflasyona bağlı olarak yitirdiği değer, Geçmiş Yıllar Zararları altında izlenmektedir. Diğer bir deyişle, sermayeye uygulanan enflasyon düzeltmesi, Geçmiş Yıllar Zararları hesabına yansımaktadır.

Özsermaye Enflasyon Düzeltmesi Farkları ile Geçmiş Yıllar Zararları netleştirilirse, aracı kurumlarda enflasyon düzeltmesi hesaplarının etkisi ortaya çıkmaktadır. Buna göre, enflasyon düzeltmesi işlemleri, aracı kurumların özsermayelerini 2005/06 döneminde 332 milyon YTL, 2006/06 döneminde ise 335 milyon YTL kadar artırmaktadır.

Özsermaye yapısında dikkat çeken husus, kâr artışının yavaşlamasıdır. Geçmiş yıllardaki kârlar üzerinden ayrılan yedeklerin ve dönem kârının toplamı 2005/06 döneminde 310 milyon YTL iken 2006/06 döneminde %15 artarak 356 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir.

Genel olarak, aracı kurumlar sağlam ve likit mali yapılarını korumaktadırlar. 2006 yılının ikinci çeyreğinde yaşanan finansal dalgalanma hisse senedi hacminin ve değerlerinin gerilemesine sebep olsa da bilanço yapısında önemli bir değişiklik olmamıştır. 2006 yılının ilk yarısında aracı kurumların artan işlem hacimleriyle orantılı olarak kısa vadeli yükümlülükleri, özellikle kısa vadeli ticari borçları artmıştır. Kârlılık açısından da geçmiş yılların izlerinin silinmekte olduğu ancak kâr artışında bir yavaşlama olduğu görülmektedir.

GELİR TABLOSU ANALİZİ

Esas Faaliyet Gelirleri, aracı kurumun Hizmet Gelirleri ve Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirlerinin toplamıdır. Kısacası, aracı kurumun yatırımcılara sunduğu hizmet ve ürünlerden elde ettiği geliri ifade etmektedir.

Satış Gelirleri, aracı kurumun kendi portföyünden yaptığı menkul kıymet satışlarını göstermektedir. Satışların Maliyeti, bu menkul kıymetlerin alış bedelidir. İki hesap arasındaki fark, aracı kurumun kendi portföyüne yaptığı işlemlerden elde ettiği alım-satım kârlarını veya zararlarını göstermektedir.

Hizmet Gelirleri, aracılık komisyonları, halka arz gelirleri, fon yönetim komisyonları gibi, aracı kurumun ana faaliyet alanlarından elde ettiği gelirleri ifade etmektedir.

Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler kalemi, kredili işlemlerden alınan faiz gelirleri ve ödünç menkul kıymet işlemlerinden alınan komisyonlar gibi aracı kurumun ana faaliyet alanları ile ilgili diğer gelirleri içermektedir.

Brüt Esas Faaliyet Kârı/Zararı, aracı kurumların ana faaliyetlerinden elde ettikleri toplam gelirleri göstermektedir. Esas Faaliyet Gelirlerine alım-satım kâr/zararları eklenerek bulunmaktadır.

Gelir tablosundaki ayırımın dışında, aracı kurumların gelirleri farklı bir sınıflandırma ile üç ana gruba ayrılabilir; Net Komisyon Gelirleri, Diğer Ana Faaliyet Gelirleri ve Menkul Kıymet Alım-Satım Kâr/Zararları. Gelir Kompozisyonu tablosunda, aracı kurumların ana faaliyetlerinden elde ettikleri gelirlerin dağılımı görülmektedir.

Birliğimiz, aracı kurumların kamuya açıkladıkları mali tabloların yanı sıra, mali tablo dipnotlarını da konsolide etmektedir. Bazı muhasebe yöntem farklılıklarından dolayı, gelir tablosu ile açıklamaların yapıldığı dipnotlar arasında küçük farklar oluşabilmektedir. Örneğin, Gelir Kompozisyonu tablosunda aracı kurumların toplam gelirleri 508 milyon

YTL olarak görülürken, gelir tablosundaki Brüt Kâr 506 milyon YTL'dir. Gelir Kompozisyonu tablosu aracı kurumların gelir yapısını daha doğru bir biçimde yansıtmaktadır.

Aracı kurumların 2005/06 döneminde 409 milyon YTL olan toplam gelirleri, 2006/06 döneminde %24 artarak 508 milyon YTL'ye yükselmiştir. Gelir kompozisyonu içerisinde komisyon gelirleri ve alım-satım kârlarının payları artmış, buna bağlı olarak diğer faaliyet gelirlerinin payı azalmıştır.

deli işlem komisyon gelirlerinin zaman içinde daha önemli boyutlara ulaşması beklenmektedir. 2005/06 döneminde, yani VOB işlemleri başladıktan 5 ay sonra, komisyon gelirlerinin değeri 161.000 YTL gibi çok düşük bir rakamdı.

Diğer Menkul Kıymet Aracılık Komisyonları ise Özel Sektör Borçlanma Araçları, Yatırım Fonları, Yabancı Menkul Kıymet ve diğer menkul kıymet satışlarından elde edilen komisyonları ifade etmektedir. 2005/06 döneminde 131.000 YTL'den 2006/06 döneminde 1 milyon YTL'ye hızlı bir artış

Net Komisyon Gelirleri

Net Komisyon Gelirleri, menkul kıymet işlemlerinden alınan komisyonlardan, müşterilere yapılan iadeler ve acentelere ödenen paylar düşüldükten sonra, aracı kuruma kalan net rakamı göstermektedir. 2006/06 döneminde, aracı kurumların ana faaliyet gelirlerinin yaklaşık %60'ı net aracılık komisyonlarından oluşmaktadır. Aracılık komisyonları dışındaki Diğer Ana Faaliyet Gelirleri ise tüm gelirlerin yaklaşık %35'ini oluşturmaktadır. Toplam gelirlerin yaklaşık %6'lık kısmı ise alım-satım kârlarından gelmektedir.

Net komisyon gelirlerinin dağılımına bakıldığında, tüm komisyon gelirlerinin tamamına yakınının hisse senedi komisyonlarından oluştuğu görülmektedir.

Repo, hazine bonusu ve devlet tahvil alım-satım işlemlerinden alınan SGMK komisyonları incelenen her iki dönemde de 6 milyon YTL civarındadır.

Vadeli işlemlerden elde edilen komisyon gelirleri 2006 yılının ilk yarısında 3,3 milyon YTL olarak gerçekleşmiş olup, şimdiden SGMK komisyonlarının yarısına ulaştığı görülmektedir. VOB'un Şubat 2005'te faaliyete geçtiği düşünüldüğünde, va-

Aracı Kurum Sektörü Konsolide Gelir Tablosu (YTL)		
	30.06.2005	30.06.2006
Esas Faaliyet Gelirleri	380,420,895	476,152,896
A. Satış Gelirleri (net)	94,303,957,150	89,975,235,154
B. Satışların Maliyeti (-)	-94,279,970,945	-89,945,771,589
C. Hizmet Gelirleri (net)	309,452,653	419,078,306
D. Esas Faaliyetlerden Diğ. Gelir.(net)	70,968,242	57,074,590
Brüt Esas Faaliyet Kârı/Zararı	404,407,101	505,616,461
E. Faaliyet Giderleri (-)	-291,719,061	-338,903,703
Net Esas Faaliyet Kârı/Zararı	112,688,040	166,712,758
F. Diğer Faaliyetlerden Gelir ve Karlar	91,455,259	96,195,902
G. Diğer Faaliyet. Gider ve Zararlar(-)	-29,918,221	-55,502,274
H. Finansman Giderleri (-)	-8,258,080	-16,849,070
Faaliyet Kârı/Zararı	165,966,998	190,557,317
I. Net Parasal Pozisyon Kar/Zararı	65,401	305,337
Ana Ortaklık Dışı Kâr/Zarar	-11,202,504	7,395,428
Vergi Öncesi Kâr/Zarar	154,829,895	198,258,082
J. Vergiler (-)	-42,883,900	-38,444,697
Net Dönem Kârı/Zararı	111,945,995	159,813,385

Aracı Kurum Sektörü Konsolide Gelir Yapısı (%)		
	30.06.2005	30.06.2006
Esas Faaliyet Gelirleri	94.1%	94.2%
A. Satış Gelirleri (net)	23319.1%	17795.2%
B. Satışların Maliyeti (-)	-23313.1%	-17789.3%
C. Hizmet Gelirleri (net)	76.5%	82.9%
D. Esas Faaliyetlerden Diğ. Gelir. (net)	17.5%	11.3%
Brüt Esas Faaliyet Kârı/Zararı	100.0%	100.0%
E. Faaliyet Giderleri (-)	-72.1%	-67.0%
Net Esas Faaliyet Kârı/Zararı	27.9%	33.0%
F. Diğer Faaliyetlerden Gelir ve Karlar	22.6%	19.0%
G. Diğer Faaliyet. Gider ve Zararlar (-)	-7.4%	-11.0%
H. Finansman Giderleri (-)	-2.0%	-3.3%
Faaliyet Kârı/Zararı	41.0%	37.7%
I. Net Parasal Pozisyon Kar/Zararı	0.0%	0.1%
Ana Ortaklık Dışı Kâr/Zarar	-2.8%	1.5%
Vergi Öncesi Kâr/Zarar	38.3%	39.2%
J. Vergiler (-)	-10.6%	-7.6%
Net Dönem Kârı/Zararı	27.7%	31.6%

Gelir Kompozisyonu (YTL)		
	30.06.2005	30.06.2006
Net Komisyon Gelirleri	226,408,082	303,109,851
Diğer Ana Faaliyet Gelirleri	162,164,568	175,259,967
Alım-Satım Kâr/Zararları	20,232,056	29,453,685
Toplam	408,804,707	507,823,503

Gelir Kompozisyonu Dağılımı (%)		
	30.06.2005	30.06.2006
Net Komisyon Gelirleri	55.4%	59.7%
Diğer Ana Faaliyet Gelirleri	39.7%	34.5%
Alım-Satım Kâr/Zararları	4.9%	5.8%
Toplam	100.0%	100.0%

gösteren bu komisyonların yaklaşık tamamı eurobond aracılık komisyonlarından oluşmaktadır.

Brüt Komisyon Gelirleri 2005/06 döneminde 438 milyon YTL, 2006/06 döneminde ise 376 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir. Ancak söz konusu dönemlerde komisyon uygulaması değiştiği için bu iki rakamı karşılaştırmak doğru değildir. Bilindiği üzere, SPK'nın 14 Ekim 2005 tarihli kararıyla Ocak 2006 tarihinden itibaren, asgari komisyon oranı ve komisyon iadesi uygulamasına son verilmiştir. 2006 yılından itibaren, aracı kurumların hisse senedi alım-satım işlemlerinde müşterilerinden tah-

sil edecekleri aracılık komisyonu oranı, aracı kurum ve müşterileri arasında serbestçe belirlenmektedir.

2006 yılı öncesi uygulamada brüt komisyon geliri üzerinden müşterilere iade yapılmaktaydı. 2005/06 döneminde, toplam komisyon gelirlerinin %43'ünün (188 milyon YTL) müşterilere iade edildiği görülmektedir. 2006/06 döneminde ise serbest komisyon oranı uygulamasına geçildiği halde bazı aracı kurumlar müşterilerinin talepleri doğrultusunda komisyon iadesi yapmaya devam etmektedirler. Ancak iade tutarı 2005 yılının aynı dönemine göre oldukça düşük olup 188 milyon YTL'den 45 milyon YTL'ye gerilemiştir. Bunun nedeni ise, aracı kurumların komisyon iadesi yapmak yerine fiyatlama politikalarını doğrudan komisyon oranı verecek şekilde belirlemeleridir.

Burada dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta da, komisyon oranı uygulaması değiştiği için brüt komisyon oranları yerine, komisyon iadelerinden arındırılmış şekli ile net komisyon oranlarının karşılaştırılması gerekliliğidir. Net Komisyon Geliri, 2005 yılının ilk yarısında 226 milyon YTL iken, 2006/06 döneminde %34 artarak 303 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir.

Net Komisyon Gelirleri (YTL)		
	30.06.2005	30.06.2006
Hisse Senedi Komisyonları	431,926,358	365,208,881
SGMK Komisyonları	5,889,162	6,079,924
Vadeli İşlem Komisyonları	160,667	3,323,236
Diğer Menkul Kıymet Aracılık Komisyonları	13,121	1,066,319
Brüt Komisyon Gelirleri	437,989,309	375,678,360
-Komisyon İadeleri	-187,829,198	-45,209,755
-Acentelere Ödenen Komis.	-23,752,028	-27,358,753
Net Komisyon Gelirleri	226,408,082	303,109,851

Net komisyon gelirlerini aracı kurumların müşterileri için yaptıkları hisse senedi işlem hacmine bölerek, sektörde geçerli olan ortalama efektif komisyon oranına ulaşabilmektedir. Yılın ilk yarısında, aracı kurumların hisse senedi işlem hacmi 380 milyar YTL seviyesindedir. Bu rakamın %6,1'i (23 milyar YTL) aracı kurumların kendi portföyleri için yaptıkları işlemlerden oluşmaktadır (bkz. 2006/06 Dönemi Faaliyet Verileri). Dolayısıyla, müşteriler tarafından yapılan işlem hacmi 357 milyar YTL olmaktadır.

Net Komisyon Gelirleri Dağılımı (%)		
	30.06.2005	30.06.2006
Hisse Senedi Komisyonları	98.6%	97.2%
SGMK Komisyonları	1.3%	1.6%
Vadeli İşlem Komisyonları	0.0%	0.9%
Diğer Menkul Kıymet Aracılık Komisyonları	0.0%	0.3%
Brüt Komisyon Gelirleri	100.0%	100.0%
-Komisyon İadeleri	-42.9%	-12.0%
-Acentelere Ödenen Komis.	-5.4%	-7.3%
Net Komisyon Gelirleri	51.7%	80.7%

Aracı kurumların hisse senedi işlemlerinden elde ettiği net komisyon geliri 320 milyon YTL'dir. Böylece, sektörde ortalama efektif komisyon oranının %0,089 (yüzbinde seksendokuz) olduğu görülmektedir. Acentelerle paylaşılan tutar da düşüldüğünde, bu rakam 293 milyon YTL'ye inmekte, efektif komisyon oranı ise %0,081'e (yüzbinde seksenbir) inmektedir. Fakat, aşağıda

açıklanacağı üzere, bu rakamın ihtiyatla yorumlanması gerekmektedir.

Sektörün tüm komisyon gelirlerinin 2005/06 döneminde %5'ini, 2006/06 döneminde ise %7'sini acentelerin aldığı görülmektedir. Fakat bazı kurumlarda acente, müşteriden komisyon tahsil etmekte ve sonra paylaşım anlaşması uyarınca aracı kuruma bir ödeme yapmaktadır. Böylece, bu aracı kurumların gelir tablosunda hem müşteriden tahsil edilen tutar tam olarak görülmemekte, hem de acentelere ödenen bir komisyon rakamı bulunmamaktadır. Dolayısıyla sektörün konsolide gelir tablosunda görülen rakamlar, müşteriden tahsil edilen tüm komisyonlar veya acentelerin elde ettiği tüm komisyon gelirleri olarak yorumlanmamalıdır. Gerçek durumda, müşteriden tahsil edilen komisyonlar da, acentelerin toplam gelirleri de buraya yansıyan rakamlardan daha büyüktür. Bu sebeple, önceki paragrafta hesaplanan ortalama komisyon oranı, gerçek durumda müşteriden tahsil edilen oranı göstermemektedir. Sadece aracı kuruma kalan tutarı ifade etmektedir.

Burada ele alınan komisyon verilerinin doğru yorumu, müşteriden tahsil edilen komisyon oranı olarak değil, aracı kurumun geliri olarak bakıldığında yapılabilmektedir. Kısaca ifade etmek gerekirse, %0,08 (onbinde sekiz) komisyon oranı, müşterinin fiilen ödediği değil, aracı kuruma gelir olarak kalan efektif komisyon tutarını göstermektedir. Başka bir bakış açısıyla ifade edildiğinde, hisse senedi işlem hacmi 10.000 YTL olduğunda, sektörün komisyon gelirleri 8 YTL olmaktadır.

Komisyon gelirlerinin paylaşımı genel hatları ile incelendiğinde, 100 YTL'lik komisyon gelirinun 12 YTL'sinin müşterilere iade edildiği, 7 YTL'sinin acentelere verildiği, sonuçta da aracı kuruma 81 YTL'nin kaldığı söylenebilmektedir. 2005/06 dönemine göre bir hayli değişen bu yapı, komisyon iadesi sisteminin kalkmasından kaynaklanmaktadır.

Diğer Ana Faaliyet Gelirleri

Sektörün ikinci önemli gelir grubu olan Diğer Ana Faaliyet Gelirleri, 2005 yılının ilk yarısında 162 milyon YTL iken, 2006 yılının ilk yarısında %8 ar-

tarak 175 milyon YTL'ye yükselmiştir. Ancak toplam gelirlere olan katkısı da %40'tan %35'e gerilemiştir. Diğer ana faaliyet gelirlerinin küçük bir artış göstermesi ve gelir dağılımındaki payının azalması, bazı aracı kurumların 2006/06 döneminden itibaren farklı muhasebe uygulamalarından kaynaklanmaktadır. Bu uygulamanın detayları ileride açıklanmaktadır.

Diğer Ana Faaliyet Gelirlerinin alt dağılımına bakıldığında, en önemli gelir kaleminin yatırım fonu ve portföy yönetimi faaliyetlerinden elde edildiği görülmektedir. Aracı kurumlar, varlık yönetimi faaliyetlerinden 2005 yılının ilk yarısında 77 milyon YTL, 2006 yılının ilk yarısında ise 75 milyon YTL gelir elde etmişlerdir. Her ne kadar aracı kurumlar, varlık yönetimi faaliyetlerini giderek portföy yönetim şirketlerine devrediyor olsalar da, kendilerinde kalan tutar dahi önemli ölçüde bir gelir kaynağı olmaktadır.

Diğer Ana Faaliyet Gelirleri içinde ikinci önemli kalem, kredili işlemlerden elde edilen faiz gelirleridir. 2005/06 döneminde aracı kurumlar kredili işlemlerden 36 milyon YTL faiz geliri elde ederken bu tutar 2006/06 döneminde %31 artarak 47 milyon YTL'ye yükselmiştir. Bunun en önemli nedeni, artan işlem hacmi ile beraber aracı kurumların müşterilerine kullandırdıkları kredi miktarının artmasıdır. Söz konusu dönemde kredi işlem hacmi %30 artışla 268 milyon YTL'den 350 milyon YTL'ye yük-

Diğer Ana Faaliyet Gelirleri (YTL)		
	30.06.2005	30.06.2006
Varlık Yönetimi Gelirleri	77,056,065	74,863,914
Kredili İşlem Faiz Gelirleri	35,880,673	46,996,023
Kurumsal Finansman Gelirleri	10,977,763	34,692,873
Diğer Komisyonlar	10,776,855	18,302,053
Diğer Gelirler	27,473,213	405,105
Toplam	162,164,568	175,259,967

Diğer Ana Faaliyet Gelirleri Dağılımı (%)		
	30.06.2005	30.06.2006
Varlık Yönetimi Gelirleri	47.5%	42.7%
Kredili İşlem Faiz Gelirleri	22.1%	26.8%
Kurumsal Finansman Gelirleri	6.8%	19.8%
Diğer Komisyonlar	6.6%	10.4%
Diğer Gelirler	16.9%	0.2%
Toplam	100.0%	100.0%

selmiştir (bkz. 2006/06 Dönemi Faaliyet Verileri). Kredili işlem hacmindeki bu artış, gelirlere de yansımıştır.

Kurumsal Finansman Gelirleri, halka arz, danışmanlık, şirket satın alma/birleşme, sermaye artırım, temettü dağıtım işlemlerinden alınan komisyon ve gelirlerden oluşmaktadır. 2005 yılının ilk yarısında 11 milyon YTL olan kurumsal finansman gelirleri 2006 yılının aynı döneminde üç kat artarak 35 milyon YTL'ye çıkmıştır.

Kurumsal finansman gelirlerinin en önemli kısmı halka arzlardan elde edilmektedir. Yılın ilk altı ayında 912 milyon \$ tutarında 13 adet birincil halka arz yapılmışken geçen yılın aynı döneminde 238 milyon \$ tutarında 4 halka arz gerçekleştirilmiştir. Böylece incelenen dönemde halka arz büyüklüğündeki yaklaşık dört kat artış, kurumsal finansman gelirlerine de yansımıştır. Birincil halka arzların yanı sıra ikincil halka arz gelirleri de kurumsal finansman gelirlerine katkıda bulunmaktadır. Bu yılın ilk altı ayında, arasında THY ikincil halka arzının da bulunduğu 107 milyon \$ tutarında 14 adet ikincil halka arz gerçekleştirilmiştir. 2005 yılının aynı döneminde ise Petkim ve Tüpraş ikincil halka arzları dahil olmak üzere 170 milyon \$ tutarında ikincil halka arz gerçekleşmiştir.

2006 yılının ilk yarısında tamamlanan 15 adet şirket satın alma-birleşme (SAB) sözleşmesi ve 3 adet özelleştirme projesi de kurumsal finansman gelirlerini artırmıştır. 2005 yılının ilk yarısında ise tamamlanan 7 adet özelleştirme projesi ve 4 adet SAB sözleşmesi bulunmaktaydı.

Tabloda "Diğer Komisyonlar" olarak ifade edilen tutar, EFT, virman, saklama ücretleri gibi diğer komisyon gelirlerini içermektedir.

Diğer Gelirler ise, temerrüt faizleri ve aracı kurumun elde ettiği diğer faiz gelirleri gibi gelir kalemlerinden oluşmaktadır. Ancak bazı aracı kurumlar, menkul kıymet değerlendirme farklarını Diğer Esas Faaliyet Gelirleri kaleminde göstermektedirler. Yılın ikinci çeyreğinde yaşanan finansal dalgalanma ve faizlerin yükselmesi nedeniyle aracı kurumların portföylerinde tuttıkları sabit getirili menkul kıy-

metlerin değeri düşmüştür. Diğer bir deyişle, bu kurumlar menkul kıymet değer düşük karşılığı ayırmış ve bunu da Diğer Esas Faaliyet Gelirleri altında muhasebeleştirmişlerdir. Bu uygulama ile Diğer Gelirler kalemi 2005/06 döneminde 27,5 milyon YTL iken 2006/06 döneminde 405.000 YTL'ye gerilemiştir.

Alım-Satım Kârları

Sektörün üçüncü önemli gelir kalemi, menkul kıymet alım-satım kârlarıdır. 2005/06 döneminde 20 milyon YTL tutarındaki alım-satım kârları, 2006/06 döneminde %46 oranında artarak 29,5 milyon YTL'ye yükselmiştir. Alım-satım kârlarının tüm gelirler içindeki payı da %4,9'dan %5,8'e yükselmiştir. Alım-satım kârlarının menkul kıymetler bazındaki dağılımı tabloda sunulmaktadır.

Toplam alım-satım kârlarının 2005/06 döneminde %36'sı, 2006/06 döneminde ise %69'u hisse senedi işlemlerinden elde edilmiştir. Hisse senedi işlemlerinden elde edilen kârlar özellikle 2006 yılının ilk dört ayında yükselen endeks nedeniyle hızlı bir artış göstermiştir. Ancak Mayıs ayındaki finansal dalgalanma nedeniyle endekste düşüş, döviz kurlarında ve faiz oranlarında ise yükselme yaşanmıştır. Fakat sonuçta aracı kurumların yılın ilk yarısın-

Alım-Satım Kâr/Zararları (YTL)		
	30.06.2005	30.06.2006
Hisse Senetleri	7,220,793	20,235,388
Kamu SGMK	11,324,026	8,955,838
Özel SGMK	11,988	16,093
Yatırım Fonları	527,819	291,384
Yabancı Menkul Kıymet	48,297	21,938
Vadeli İşlemler	-5,498	-7,144
Diğer Menkul Kıymetler	1,104,631	-59,812
Toplam	20,232,056	29,453,685

Alım-Satım Kâr/Zararları Dağılımı (%)		
	30.06.2005	30.06.2006
Hisse Senetleri	35.7%	68.7%
Kamu SGMK	56.0%	30.4%
Özel SGMK	0.1%	0.1%
Yatırım Fonları	2.6%	1.0%
Yabancı Menkul Kıymet	0.2%	0.1%
Vadeli İşlemler	-0.0%	-0.0%
Diğer Menkul Kıymetler	5.5%	-0.2%
Toplam	100.0%	100.0%

da realize ettikleri hisse senedi alım-satım kârları önemli ölçüde artmıştır.

Aracı kurumların kamu sabit getirili menkul kıymetlerinden (SGMK) elde ettikleri alım-satım kârları 2005/06 döneminde 11 milyon YTL iken 2006/06 döneminde 9 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir. Toplam alım-satım kârlarının içindeki payı da %56'dan %30'a gerilemiştir. Bunda faiz oranlarındaki değişim etkili olmuştur. 2005 yılının ilk yarısında %20'den %15'e gerileyen faiz oranları alım-satım kârlarını artırmıştır. 2006 yılının ilk yarısında ise tam tersine bir durum gerçekleşmiş, faiz oranları %14-15 seviyelerinden %20'lere yükseldiği için alım-satım kârları düşmüştür.

Özetlemek gerekirse, 2005/06 döneminde alım-satım kârlarının yaklaşık üçte biri hisse senetlerinden, üçte ikisi de SGMK'lardan oluşurken, 2006/06 döneminde bu kompozisyon hisse senetleri lehine değişmiştir.

Aracı kurumların kendi portföylerine aldıkları yatırım fonlarından elde edilen kazanç, 2005/06 döneminde 528.000 YTL iken 2006/06 döneminde 291.000 YTL olarak gerçekleşmiştir. Bu gerilemede daha önce de bahsedilen faiz oranı etkisi görülmektedir. 2006 yılının ilk yarısında yatırım fonlarından önemli bir gelir elde edilememiştir. Böylece, yatırım fonlarının alım-satım kârları içindeki payı da %2,6'dan %1'e gerilemiştir.

Diğer menkul kıymetlerden elde edilen kârlar ağırlıklı olarak repo faiz gelirlerini ve eurobondlardan elde edilen alım-satım kârlarını ifade etmektedir. Aracı kurumların diğer menkul kıymet alım-satım kârları 2005/06 döneminde 1,1 milyon YTL iken 2006/06 döneminde 60.000 YTL tutarında zarar gerçekleşmiştir. Bu zarar, 165.000 YTL tutarında açığa satış zararı eden tek bir aracı kuruma aittir. Diğer aracı kurumlar diğer menkul kıymet alım-satımından 105.000 YTL kâr elde etmişlerdir.

Aracı kurumlar, incelenen her iki dönemde de yaptıkları vadeli işlemlerden zarar etmişlerdir. Zararların tutarı 2005/06 döneminde 5.500 YTL ve 2006/06 döneminde ise 7.000 YTL'dir.

Sonuç olarak, aracı kurumların toplam faaliyet gelirlerini gösteren Brüt Esas Faaliyet Kârı, 2006 yılının ilk yarısında 506 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir. Alım-satım kârları düzenli bir gelir kalemi olarak görülmeyip bu gelirlerden çıkarılırsa, sektörün 2006/06 döneminde 476 milyon YTL'lik esas faaliyet geliri yarattığı görülmektedir. Buna karşın Faaliyet Giderleri 339 milyon YTL seviyesinde gerçekleşmiştir.

Faaliyet Giderleri

Aracı kurumların faaliyet giderleri, 2005/06 döneminde 292 milyon YTL iken, 2006/06 döneminde %16 artarak 339 milyon YTL olmuştur.

2006/06 döneminde faaliyet giderlerinin yarısından fazlası personelle ilgili giderlerdir. Personel giderleri 175 milyon YTL olup bu giderlere ücretlerin yanı sıra, çalışanlarla ilgili sigorta, servis, yemek, özel sağlık sigortası gibi yan ödeme ve giderler de dahil olmaktadır.

Sektörde çalışan sayısı Aralık 2005 sonunda 5.917, Mart 2006 sonunda 5.939 ve Haziran 2006 sonunda 6.057'dir (bkz. 2006/06 Dönemi Faaliyet Verileri). Sektörde yılın ilk yarısında ortalama çalışan sayısı dikkate alındığında, bir çalışanın aracı kuruma aylık ortalama maliyeti 4.876 YTL olarak hesaplan-

Faaliyet Giderleri (YTL)		
	30.06.2005	30.06.2006
Personel Giderleri	144,240,645	174,673,541
Genel Yönetim Giderleri	77,758,621	88,886,293
Pazarlama, Satış Giderleri	14,149,953	16,424,765
İşlem Payları,	12,539,270	13,424,241
Saklama Ücretleri		
Diğer Resmi Giderler	28,237,542	33,202,523
Amortismanlar	14,793,031	12,292,341
Toplam	291,719,062	338,903,704

Faaliyet Giderleri Dağılımı (%)		
	30.06.2005	30.06.2006
Personel Giderleri	49.4%	51.5%
Genel Yönetim Giderleri	26.7%	26.2%
Pazarlama, Satış Giderleri	4.9%	4.8%
İşlem Payları,	4.3%	4.0%
Saklama Ücretleri		
Diğer Resmi Giderler	9.7%	9.8%
Amortismanlar	5.1%	3.6%
Toplam	100.0%	100.0%

maktadır. Bu maliyet 2005/06 döneminde 4.098 YTL idi. Böylece geçen bir yıl içerisinde bir çalışanın aracı kuruma olan maliyeti %22 artmıştır.

İkinci önemli gider kalemi olan Genel Yönetim Giderleri; kira, elektrik, su, telefon, bilgi işlem altyapısı gibi giderlerden oluşmaktadır ve incelenen her iki dönemde de toplam faaliyet giderlerinin %26-27'sine denk gelmektedir.

İşlem Payları ve Saklama Ücretleri kalemi; İMKB, VOB, Takasbank ve Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) gibi sermaye piyasası kurumlarına yapılan ödemeleri ifade etmekte olup, 2005/06 döneminde 12,5 milyon YTL, 2006/06 döneminde ise 13,4 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir. Faaliyet giderleri içindeki payı da %4 civarında seyretmektedir. MKK'nın 2005 Kasım ayında faaliyete geçmesine ek olarak diğer kurumların aracılık maliyetlerini azaltacak şekilde ücret politikalarını gözden geçirmeleri aracı kurumların işlem maliyetlerine yansımıştır. Örneğin, aracı kurumların 2005/06 döneminde 3,5 milyon YTL olan takas ve saklama giderleri 2006/06 döneminde 2,6 milyon YTL'ye gerilemiştir.

Diğer Resmi Giderler; dönem içinde ödenen çeşitli vergiler, harçlar, komisyonlar ve üyelik aidatlarını içermekte olup her iki dönemde de toplam faaliyet giderlerinin yaklaşık %10'unu oluşturmaktadır.

Faaliyet Giderlerinin düşülmesiyle, aracı kurumların yılın ilk yarısındaki Net Esas Faaliyet Kârı 167 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir. Alım-satım kârlarının etkisi hariç tutulsa dahi, aracı kurumlar aracılık komisyonu ve diğer ana faaliyet alanlarından elde ettikleri gelirlerle faaliyet giderlerini karşılayabilmektedirler.

Diğer Gelir Tablosu Hesapları

Diğer Faaliyetlerden Gelirler ve Kârlar 96 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir. Bu rakamın 29,5 milyon YTL'si faiz gelirleri, 54,5 milyon YTL'si ise diğer gelir ve kârlardan oluşmaktadır. İştiraklerdeki veya diğer varlıklardaki değer artışları gibi gelir yaratan reeskont kalemlerinden oluşan diğer gelir ve kârlar, 2006/06 döneminde %54 artış göstermiştir.

55,5 milyon YTL tutarındaki Diğer Faaliyetlerden Gider ve Zararlar hesabı da ağırlıklı olarak reeskont hesaplarından oluşmaktadır. Bu hesap, 2006/06 döneminde 30 milyon YTL değerindeydi. Bu hesabın %83 oranında artış göstermesi pek çok aracı kurumun menkul kıymet zarar tahakkuklarını bu hesapta göstermesinden kaynaklanmaktadır. Daha önce de değinildiği üzere, faizlerin yükselmesi nedeniyle özellikle SGMK değerlendirme zararları oluşmuştur.

Finansman Giderlerinin düşülmesinin ardından, sektörün Faaliyet Kârı 190,5 milyon YTL olmaktadır. 2005 yılının ilk yarısında ise Faaliyet Kârı 166 milyon YTL idi. Faaliyet Kârı söz konusu dönemde %15 artmıştır.

Ana ortaklık dışı kâr/zarar kalemi, konsolide bilançoda, iştirak ve bağlı ortaklıkların net dönem kârlarından ana ortaklığın doğrudan ve/veya dolaylı kontrolü dışında kalan paylara isabet eden kısmını göstermektedir. Başka bir deyişle, aracı kurumlar, konsolide edilen iştirak ve bağlı ortaklıklardan kaynaklanan kâr ve zararın düzeltilmesini bu kalemden yapmakta ve iştirakin kendine ait olmayan kısmının kârını çıkarmakta, zarar varsa da kendine ait olmayan zarar tutarını eklemektedir.

Örnekle açıklamak gerekirse, bir aracı kurum portföy yönetim şirketinin %70'ine sahiptir ve iştiraki olan portföy yönetim şirketi dönem sonunda 100.000 YTL kâr etmiştir. Bu kârın sadece %70'i yani 70.000 YTL'si ana ortaklık olan aracı kurumun gelir tablosuna yansımali ve aracı kuruma ait olmayan %30'luk pay yani 30.000 YTL gelir tablosunda yer almamalıdır. Bu nedenle, önce iki kurumun mali tabloları konsolide edilmekte, ardından ana ortaklık dışı kâr/zarar kaleminde bu 30.000 YTL negatif bir değer olarak girilerek, çıkarılmaktadır. Ters durumda, yani iştirak zarar ettiğinde ise ana ortaklığa ait olmayan kısmın zararı ana ortaklık dışı kâr/zarar kaleminde pozitif değer girilerek, eklenmektedir.

2006 yılının ilk yarısında iki aracı kurumun konsolide edilen iştirakleri zarar etmiştir. Bu nedenle, sektörün konsolide ana ortaklık dışı zararı olan 7,4 milyon YTL, aracı kurumların gelir tablosuna poziti-

tif olarak yansımaktadır. Böylece, Vergi Öncesi Kâr 198 milyon YTL'ye yükselmektedir.

Efektif vergi oranı 2005/06 döneminde %28, 2006/06 döneminde ise %19 olarak hesaplanmaktadır. Vergi oranının azalması, yılın ikinci çeyreğinde aracı kurumların gelirlerinin azalmasından kaynaklanmaktadır.

Sektörün 2005 yılının ilk altı ayındaki net kârı 112 milyon YTL (83,5 milyon \$) iken 2006/06 döneminde %43 artış göstererek 160 milyon YTL'ye (115 milyon \$) ulaşmıştır.

Kâr marjlarına kısaca değinmek gerekirse, aracı kurumlar 2005/06 döneminde 100 YTL'lik gelirlerinin 72 YTL'sini Faaliyet Giderlerine harcamış, 28 YTL'si Net Esas Faaliyet Kârı olarak kalmıştı. Diğer Faaliyet Gelirlerinin net pozitif etkisi ile Vergi Öncesi Kâr Marjı %38'e ulaşmış, vergilerin düşülmesinin ardından sektörün Net Kâr Marjı %28 olarak gerçekleşmişti.

2006 yılının ilk yarısında aracı kurumlar, 100 YTL'lik gelirlerinin 67 YTL'sini Faaliyet Giderlerine harcamış olup 33 YTL'si Net Esas Faaliyet Kârı olarak kalmıştır. Diğer Faaliyet Gelirlerinin net pozitif etkisi ile Vergi Öncesi Kâr marjı %39'a ulaşmış, vergilerin düşülmesinin ardından sektörün Net Kâr Marjı %32 olarak gerçekleşmiştir.

Sonuç olarak, yılın ikinci çeyreğinde yaşanan finansal dalgalanma, sektörün gelir ve kârlılığında ki büyümeyi yavaşlatsa da aracı kurum sektörü 2006 yılının ilk yarısını olumlu mali sonuçlarla tamamlamıştır. 2005 yılından itibaren yeniden büyümeye başlayan aracı kurum sektörünün 2006 yılının ilk yarısında, yavaşlayarak da olsa, gelişimini sürdürdüğü görülmektedir.

Sermaye Piyasası Verileri

Yurtiçi Tasarrufların Dağılımı				
Milyon YTL	2004	2005	08/2006	%Δ
Sabit Getirili Menkul Kıymetler	97,407	104,729	104,532	-0.2%
Mevduat	182,762	226,091	257,839	14.0%
Hisse Senedi*	40,616	67,530	69,497	2.9%
TOPLAM	320,785	398,350	431,868	8.4%
Tahmini Altın Stoku	114,775	131,682	178,266	35.4%
Milyar \$				
Sabit Getirili Menkul Kıymetler	72.6	78.1	70.8	-9.3%
Mevduat	136.2	168.5	175.6	4.2%
Hisse Senedi*	30.3	50.3	47.3	-5.9%
TOPLAM	239.0	296.9	293.7	-1.1%
Tahmini Altın Stoku	85.5	98.1	121.4	23.7%

*: Halka açık kısmın piyasa değeri.

Menkul Kıymet Stokları				
Milyon YTL	2004	2005	07/2006	%Δ
Hisse Senedi*	25,186	31,916	37,908	18.8%
Hazine Bonosu/Devlet Tahvili	224,483	244,782	249,738	2.0%
Diğer	2,932	3,991	3,783	-5.2%
Toplam	252,601	280,689	291,428	3.8%
Milyar \$				
Hisse Senedi*	18.8	23.8	25.6	7.6%
HB/DT	168.0	182.4	168.6	-7.6%
Diğer	2.2	3.0	2.6	-14.1%
Toplam	189.0	209.2	196.8	-5.9%

*: Toplam nominal değer.

Halka Açık Şirketlerin Piyasa Değeri				
	2004	2005	29/09/2006	%Δ
Milyon YTL	132,556	218,318	213,525	-2.2%
Milyon \$	98,073	162,814	142,721	-12.3%
Halka Açık Kısmın Piyasa Değeri (Milyon \$)	26,390	50,328	45,221	-10.1%
Ortalama Halka Açıklık Oranı	26.9%	30.9%	31.7%	A.D.

Halka Açık Şirket Sayısı				
	2004	2005	29/09/2006	%Δ
İMKB'de Kote Şirketler	297	306	321	4.9%
İMKB'de İşlem Gören Şirketler	297	306	319	4.2%

Birincil Halka Arzlar				
	2004	2005	29/09/2006	%Δ
Toplam Hacim (Milyon \$)	481.8	1,802.9	924.4	A.D.
Şirket Sayısı	12	11	16	A.D.

A.D.: Anlamalı değil.

Halka Açık Şirket Karlılığı				
	2003	2004	2005	%Δ
Kar Eden Şirket Sayısı	221	221	227	2.7%
Zarar Eden Şirket Sayısı	64	90	81	-10.0%
Kar Edenlerin Toplam Karı (Bin YTL)	6,499,432	12,117,271	14,055,645	16.0%
Zarar Edenlerin Toplam Zararı (Bin YTL)	-468,071	-908,564	-3,972,658	337.2%
Toplam Kar/Zarar (Bin YTL)	6,031,361	11,208,707	10,082,986	-10.0%
Kar Edenlerin Toplam Karı (Milyon \$)	4,480	8,521	10,483	23.0%
Zarar Edenlerin Toplam Zararı (Milyon \$)	-314	-639	-2,963	363.8%
Toplam Kar/Zarar (Milyon \$)	4,166	7,882	7,520	-4.6%

Kurumsal Yatırımcı Portföy Büyüklüğü				
Milyon \$	2004	2005	02/10/2006	%Δ
A Tipi Yatırım Fonları	583	786	575	-26.8%
B Tipi Yatırım Fonları	17,708	20,977	15,262	-27.2%
Borsa Yatırım Fonları	-	40	34	-15.9%
Emeklilik Yatırım Fonları	222	913	1,620	77.3%
Yatırım Ortaklıkları	220	360	286	-20.7%
Gayrimenkul Yat.Ort.	752	1,864	1,370	-26.5%
Risk Sermayesi Yat.Ort.	64	69	69	-0.3%
Toplam	19,548	25,010	19,215	-23.2%
Kurumsal Yatırımcı/GSMH	7.7%	8.3%	5.6%	A.D.

Yatırımcı Sayısı				
	2003	2004	2005	%Δ
Açık Hesap Sayısı	2,077,742	2,177,516	2,390,687	9.8%
Bakiyeli Hesap Sayısı	1,106,752	1,072,663	1,004,551	-6.3%
Bakiyeli Hesap/Toplam Nüfus	1.6%	1.5%	1.4%	A.D.

Yabancı Yatırımcı İşlemleri				
Milyon \$	2004	2005	08/2006	%Δ
Saklama Bakiyeleri	16,141	33,812	30,910	A.D.
İşlem Hacimleri	37,368	83,275	63,241	A.D.
Net Alışları	1,430	3,989	712	A.D.

A.D.: Anlamlı değil.

TSPAKB Üyeleri				
	2004	2005	29/09/2006	%Δ
Aracı Kurumlar	112	108	106	-1.9%
Bankalar	42	41	41	0.0%
Toplam	154	149	147	-1.3%

Aracı Kuruluşların İşlem Hacimleri				
Milyar \$	2004	2005	08/2006	%Δ
Hisse Senedi Piyasasında				
Aracı Kurum	312	403	329	A.D.
Tahvil/Bono Piyasasında				
Aracı Kurum	650	708	514	A.D.
Banka	2,473	3,163	2,103	A.D.
Tahvil/Bono Piyasası Toplam	3,123	3,871	2,617	A.D.
Toplam İşlem Hacmi	3,435	4,273	2,946	A.D.

A.D.: Anlamlı değil.

Aracı Kurumlarla İlgili Veriler				
Milyon \$	2004*	2005	06/2006	%Δ
Aktif Toplamı	877.7	1,910.5	1,805.1	-5.5%
Özsermaye Toplamı	676.3	1,118.5	962.2	-14.0%
Net Komisyon Gelirleri	273.8	365.6	217.9	A.D.
Esas Faaliyet Karı	61.9	225.7	119.9	A.D.
Net Kar	56.7	203.7	114.9	A.D.
Personel Sayısı	5,906	5,916	6,057	2.4%
Şubeler	224	234	238	1.7%
İrtibat Bürosu	67	69	68	-1.4%
Acente Şubeleri	4,450	4,406	3,985	-9.6%

*Enflasyon ve Konsolide Enflasyon Muhasebesi esasına göre mali tablo hazırlayan 94 kurumun verileri.

İMKB-100 Endeksi ve İşlem Hacmi				
	2004	2005	29/09/2006	%Δ
İMKB-100	24,972	39,778	36,925	-7.2%
İMKB-100 - En Yüksek	25,106	40,012	48,192	20.4%
İMKB-100 - En Düşük	15,804	22,888	31,492	37.6%
Günlük Ort. İşlem Hacmi (Milyon \$)	593	794	971	22.3%

Yurtdışı Borsa Endeksleri				
	2004	2005	29/09/2006	%Δ
Hong Kong Hang Seng	14,230	14,876	17,543	17.9%
Fransa CAC 40	3,821	4,714	5,258	11.5%
Almanya DAX	4,256	5,438	6,049	11.2%
S&P 500	1,214	1,249	1,338	7.1%
İngiltere FTSE 100	4,820	5,619	5,968	6.2%
Nasdaq 100	1,624	1,663	1,679	1.0%
Japonya Nikkei 225	11,489	16,111	16,128	0.1%

Haftalık olarak güncellenen Sermaye Piyasası Özet Verileri Tablosuna www.tspakb.org.tr adresindeki internet sitemizden ulaşabilirsiniz.

TSPAKB

TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI ARACI KURULUŞLARI BİRLİĞİ

sermaye piyasasında

gündem

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB), aracı kuruluşların üye olduğu, kamu tüzel kişiliğini haiz özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur.

Birliğin 106 aracı kurum ve 41 banka olmak üzere toplam 147 üyesi vardır.

Misyonumuz;

Çalışanları en üst derecede mesleki bilgi ile donatılmış, etik değerlere bağlı, rekabeti yatırımcılara daha kaliteli ürün ve hizmet sunumu şeklinde algılayan ve saygınlığına önem veren bir meslek mensupları kitlesi oluşturmak; sermaye piyasasını geliştirmek ve bu yolla ülkenin kalkınmasına katkıda bulunmaktır.

TSPAKB Adına İmtiyaz Sahibi

T. Metin Ayışık
Başkan

Genel Yayın Yönetmeni

İlkay Arıkan
Genel Sekreter

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Alparslan Budak
Genel Sekreter Yardımcısı

Yayın Türü: Yaygın, süreli

sermaye piyasasında gündem, TSPAKB'nin aylık iletişim organıdır. Para ile satılmaz.

TSPAKB

Büyükdere Caddesi No:173

1. Levent Plaza Kat:4

1. Levent 34394 İstanbul

Tel:212-280 85 67 Faks:212-280 85 89

www.tspakb.org.tr

tspakb@tspakb.org.tr

Basım: Printcenter

Eski Büyükdere Cad.

Cem Sultan Sok. No:2A

4. Levent 34416 İstanbul

Tel:212-282 41 90

9 77 13048 15543 9

Bu bülten Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB) tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu bültende yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki değerler hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPAKB hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Bu bültende yer alan bilgiler kaynak gösterilmek şartıyla izinsiz yayınlanabilir.